

1 SAMUEL NABEMA CARTA SAMUEL

Naãrã carta 1 Samuel abadara, 2 Samuel abada sida carta abaalde basia. Mañ cartara Samuel trã basidaa Ācõrêneba bedeabari Samueldebemada b́ b́ b́ b́. Bariblrl carta blrama umé panlne b́pedada b́rã tēabe trãda umé basidaa: 1 Samuel idjaba 2 Samuel. Nałglara nabema carta Samuel abadaa. Samuelera israelerã ēdr̃ b́bari dji jírũarebema basía. Ācõrēba idjía Saulda, Davi sida israelerã boroda b́bisia.

Ni abalba adua b́la caiba nañ cartara b́sida bariblrl dji b́daba cawa basia Israel druadebemarãda Juda druadebemarã ume awara wāsidadada. 1 Samuel 27:6de małra ebuda b́la.

Dadji ēberã bedeade 1 Samuel cartadebemada nałda b́ eropanla: Samuel topedadebemada (1:1neba aba 2:10daa), Samuel sacerdote Eli ume waridadebemada (2:11deba aba 4:1naa), Ācõrē baurude pilisteorã jlwađe badadebemada (4:2deba aba 7:1naa), Ācõrēba Saulora israelerã boroda b́bidadebemada (8:1neba aba 12:25daa), Ācõrēba Saul igaradadebemada (13:1-15; 15:1-35), Ācõrēba Davira dji dromada b́dadebemada (16:1neba aba 17:58daa), Saulora Davi ume dji quĩrũ badadebemada (18:1neba aba 19:24daa, 21:1neba aba 22:23daa; 26:1neba aba 28:2daa), Saul beudadebemada (28:3-25; 31:1-13).

Ebuda b́la Saulora edaara wāblrlmisa Davira dji dro- maara beb̃rl basía. Māwã Judadeba yōpedadarãra dji dromaara panesidaa Genesi 49:10de b́ b́ quĩrãca.

Ācõrēba Anaa warra diada

¹Ēberãda basia Elcana abadada. Elcanara Jerohañ warra basía. Jerohañra Elihú warra basía. Elihúra Tohu warra basía. Tohura Zup warra basía. Zup ēberãrãra Epraiłneba

yõpedadarã basía. Mañ Elcanara Ramá purude Epraiñ ëjũã eyaida ðade ðabadjia.* ² Elcanaba quimada umé eroðasia. Aða Ana abadjidaa. Dewarabemara Penina abadjidaa. Peninaba warrarãda eroðasia baribɾɾɾ Anara warra unuca basía.

³ Poaza Elcanara idji purudeba Siloðaa wãbadjia jũma poya ðɾ Æcõrëa bia bedeai carea idjaba animarã babue diai carea. Mañ ewaride Elida, idji warrarã Opnida idjaba Pinéda Æcõrë sacerdoterã basía. ⁴ Elcanaba Æcõrëa animarã draga babue diablɾɾɾɾɾɾɾ nedjarada idji quima Peninaa, idji warrarãa biða diabadjia. ⁵ Baribɾɾɾɾɾ idji quima Anaa nedjara dji biara ðɾda diabadjia.† Æcõrëba Anara warra unubicamĩna Elcanaba idjira bio quĩrĩã basia. ⁶ Æcõrëba Anara warra unubica baða bërã Peninaba idjira baridua mĩã sëbadjia sopua ðamãrëã.

⁷ Poaza Æcõrë deðaa wãðɾdaðe Peninaba Anara mĩã sëbadjia. Mañ carea Anara jĩã ðɾba ne coca basía. ⁸ Baribɾɾɾɾɾ dji quima Elcanaba jarabadjia:

–Ana, ¿cãrë cãrëã jĩã ðɾ? ¿Cãrëã ɾɾɾa jãwã ne coé ðabari? ¿Cãrëã sopua ðɾ? ¿Bɾɾmaarã mĩ quĩrĩãra biara ðléca die warrarã eroðai cãyãbara?–

⁹ Ewari aða Siloðe ne copeðaðacarea Anara piradɾɾpeða Æcõrë deðaa wãsia. Mañne sacerdote Elida dji eða wãbada caita chũmasia. ¹⁰ Mama Anara bio sopuaba jĩã ðɾda Æcõrëa bedeða basia. ¹¹ Idjia wãrãneba nãwã jarasia:

–Ne jũma poya ðɾ Æcõrë, mĩ sopua carea ɾɾa mĩda quĩrã djoburiaibɾɾɾ mĩã warrada diadua. Mãwã diasira

---

* 1:1 Ramá purura hebreo bedeade Ramataiñ abadaa. Nuevo Testamento de Arimatea abadaa. † 1:5 Ne djara dji biara ðɾda. Mañra hebreo bedeade ebuda ðléca. Æɾɾɾɾmaarã jara ðɾa “auðu diabadjia.”

mãa maã warrara bla diaya idji zocai ðamisa bla quĩrĩa ðlda o ðamãrẽã. Maãne idji buðara taca baya.-†

¹²⁻¹³ Anara ðãrã Ãcõrẽa beðea djuburiasia. Chupea beðea ðasia, jĩgua beðeaé ðasia. Maãne Eliba idji i doudowa ðlda unu ðasia. Baribara idjia beðea ðara ùrĩé bẽrã Eliba crĩchasia idjira beu chũmlda. ¹⁴ Maã bẽrã Eliba jarasia:

-¿Aba sãlbe bara jãwã beu chũmai? ¡Waa itua dorãdua!-

¹⁵ Anaba jarasia:

-Mãra beu ðléã. Uva ða aseada, ni dewara itua sida doé ðla. Åtebala bio sopua ðl bẽrã soðeba Ãcõrẽa quĩrĩa djuburiada iwidi ðasia. ¹⁶ Crĩcharãdua mãra wẽrã cadjiruada. Bio sopua ðl bẽrã Ãcõrẽa mãwã iwidi ðasia.-

¹⁷ Maãne Eliba jarasia:

-Mãẽteara necai wãdua. Mãa quĩrĩa ðla dadji israelerã Ãcõrẽba bla iwidiðara diaida.-

¹⁸ Anaba jarasia:

-Bia ðla.-§

Mãwãpeða Anara jẽda idji ãberãrã panlamaa wãsia. Jũẽpeða ne cosia. Waa sopuaé basía.

¹⁹ Nurẽma diapedeða Ãcõrẽa bia beðeapẽpeða Ramãnaa ãdji deðaa wãsiðaa. Elcanara idji quima Ana ume cãisia. Maãne Ãcõrẽba Anara carebasia. ²⁰ Mãwã Anara biogoa ðesia. Idji warra toi ewari jũẽside umaquĩrĩa warrada tosia. Maãne jarasia: “Mãa Ãcõrẽa idjida iwidiðia.” Mãwã dji warrara trã ðasia Samuel.

²¹ Mãwãnacarea Elcanaba poaza obari quĩrãca jũma idji ãberãrã ume Siloðaa wãsia Ãcõrẽa animarã babue

† 1:11 Anaba jara ðasia idji warrara nazareo baida aba beubaraðaa. Numero 6:1-5. § 1:18 Bia ðla. Hebreo beðeade jara ðla: “Mãa quĩrĩa ðla bla mãra bia unu ðaia.”

diai carea idjaba Ācōrēa diayada adara jūma diai carea.

²² Baribλλ Anara wāé basía. Idji quimaa nāwā jarasia:

–Māra wāéa aba māl warra ju amabλλéaa. Ju amasira māl idjira Ācōrē quīrāpita ɛλéde wāya. Małbe idjira mama ɛya.–

²³ Mał carea dji quima Elcanaba jarasia:

–Bλa o quīrīā ɛλ quīrāca oduā. ɔedua aba bλ warra ju amabλλéaa. Ācōrēba bλra carebaya bλa oi jaraɔara omārēā.–

Mał bērā Anara wāé basía aba dji warra ju amabλλéaa.

²⁴ Warra ju amanacarea wađi caibe quirude Anaba idjira Silode Ācōrē dedaa edesia. Małne paca zaque poa ūbea ɛλda, harinada veintidos libra, idjaba animarā e oɔade uva ɛada tλ edesia.* ²⁵ Paca zaque Ācōrēa babue diaɔapeɔa dji warra zaquera Elimaa edesia. ²⁶ Małne Anaba Elia jarasia:

–Māl boro, ¿bλa quīrāneba ɛλca wērā nama bλ caita Ācōrēa beɔea ɛaɔara? Wārāneba jaraya: mālra māl wērā.

²⁷ Māa Ācōrēa warrada iwīđi ɛasia. Małbe māl iwīđiɔa quīrāca idjia nał warrada mālā díasia. ²⁸ Mał carea māl warrada Ācōrēa diaɔe ze ɛλa. Idji zocai ɛλmisa Ācōrē itea ɛaya.–

Małne Ācōrēa bia beɔeasia.†

2

Anaba Ācōrēa trlāna

¹ Małbe Anaba Ācōrēa nāwā beɔeasia:

Ācōrē, bλ carea mālra soɔeba wārāɔa ɛλsriɔa ɛλa. Bλabλλ mālā ɛλɔada dia ɛλa.

* ^{1:24} Paca zaqueda poa ūbea ɛλda. Hebreo beɔeade λcλλ cartade nāwā ɛλ ɛλa: “Paca zaqueda ūbea.” Veintidos libra. Hebreo beɔeade ɛλ ɛλa “efa.” † ^{1:28} Hebreo beɔeade eɔuda bλéa caiba Ācōrēa bia beɔeasida.

Mã dji quĩrũ quĩrãpita ipidaya bla mĩra ědrã ɓɓɗa bẽrã.

Wãrãda mĩra bio ɓɓsriɗa ɓɓa.

² Ācõrẽ, ni aɓalda bl quĩrãca neéa. Dai Ācõrẽ, ni aɓalɓa daira poya wagacaa bla wagabari quĩrãca. Dewara ãcõrẽda bl quĩrãca neéa.

³ Ācõrẽba ne jũmada cawa ɓɓa. Idjiablɗɗ dadjia o paɗɗa cawa obaria.

Maã bẽrã ni aɓalda dji droma quĩrãca beɗeaié ɓɓa. Ni maãrĩ biɗa mãwã beɗeaié ɓɓa.

⁴ Idjiablɗɗ ěberã mẽsrã ɓeara poyabaria bariblɗɗ dji ɓɓaé queɗeaa ɓɓlada diabaria.*

⁵ Ne bara beaɗara idira ne coɗi carea djãrã itea traja paɗɗa, bariblɗɗ ne neé beaɗaba idira aɗuba eropaɗɗa.

Wẽrã warra toca baɗaba warrarãda siete tosia.

Bariblɗɗ warra zocãrã toɗaba waa warra toéa.

⁶ Ācõrẽblɗɗ zocai ɓaira, beui siɗa diabaria. Idjia ěberãra beuɗarã panabadama ɓɓbaria idjaba ɗrẽbabibaria.

⁷ Ācõrẽblɗɗ ne neé beada, ne bara ɓea siɗa ɓɓbaria.

Dji droma ɓeara eɗaara ɓɓbaria idjaba dji eɗaara beada dji dromada ɓɓbaria.

⁸ Ācõrẽba naã ějũãra oɗa bẽrã idjidɗɗ djibaria. Idjiɗeba ne jũmada ɓɓa.

Maã bẽrã ne neé quirura dji dromada poya ɓɓa.

Ne ɓatabueɓadama ɓabarira dji bororã dede dji dromada poya ɓɓa.

⁹ Ācõrẽba idji ñã ɓeara wagabaria bariblɗɗ dji cadjiru-arãda beuɗarã panabadama paĩmane ɓɓbaria.

Ni aɓalɓa ara idji ɓɓaɗeba poyacaa.

¹⁰ Ācõrẽba idji dji quĩrũra jũma poyaya. Bajãneba baa ɓaebɗɗ quĩrãca ãdjirãra bio cawa oya.

---

* ^{2:4} Ēberã mẽsrã ɓeara poyabaria. Hebreo beɗeade mãwã ɓɓ ɓɓa: “Ēberã mẽsrã ɓearã enedɗɗmara ɓɓbaria.”

Ācōrēba jūma naļ ējūāne þeara cawa oya. Idjia þłēda boroa
 łłłada diaya. Idjia edaēda borora dji dromaara
 þłya.

¹¹ Māwānacarea Elcanara Ramá puruēdaa jēda wāsia.
 Baribłłł idji warra zaquera sacerdote Eli ume þesia Ācōrē
 dede carebamārēā.

Eli warrarāba cadjirua o panana

¹² Eli warrarāra dji cadjiruarā basía. Ācōrēda wayaēaca
 basía. ¹³ Sacerdoterāba oēida panł quīrāca oēaca basía.†
 Ātebłłł nāwā obadjīdaa: aþalþa Ācōrēa animarā dragada
 babue diabipeēda dji djara dju þłēde sacerdote nezocaba
 mīāsu quīda ūbea eroþłra enebadjia. ¹⁴ Maļba nedjara dju
 nūmłra supēda idjia jira edaēdara edebadjia sacerdotēba
 comārēā. Israelerāba Siloēde Ācōrēa animarā draga babue
 diabłdaza māwā obadjīdaa. ¹⁵ Maļ awara dji draga babue
 diai naēna sacerdote nezocara zepēda dji draga babue
 diabi þłá nāwā jarabadjia:

–Ne djarara diadua sacerdotēba bá comārēā. Idjia
 nedjara djuēdada quīrīāēā, ātebłłł dji ōgoada quīrīā þłá.–

¹⁶ Maļne ēberāba dji dragada naārā babue diadida
 panłana aibłłł, dji nezocaba panubadjia:

–Māwāēā. Ara nawena diadua. Māwāēbłłł młā jārī
 edaya.–

¹⁷ Māwā Eli warrarāba cadjirua o panłra Ācōrē
 quīrāpita bio bié þasia. Israelerāba animarā Ācōrēa
 babue diabadara ādjia sirié unubadjīdaa.

¹⁸ Māwā panłne Samuelba Ācōrē dede careba þabadjia.
 Idjia sacerdote djio lino wua oēara jłbadjia. ¹⁹ Poaza
 dji papaba idjia cacuaēde jłmārēā obadjia. Maļra diaēde

---

† 2:13 Levitico 7:28-36.

wābadjia dji quima ume poaza animarã babue diađe wābladade. ²⁰ Mañne Eliba Elcanara dji quima siđa nãwã bia jara ðladjia:

–Elcana, ãcõrẽba bła dewara warrarãda bl quima Ana ume unubiya idjia warra naãrã iwidiđada ãcõrẽa diađa bẽrã.–

Mãwānacarea Elcanara idji quima ume jẽda diguiđaa wābadjidaa. ²¹ Mañbe ãcõrẽba Anara carebabadjia. Mãwã Anaba umaquĩrã warrada ũbea idjaba wẽrãcaurãda umé tosia. Mañmisa Samuelera ãcõrẽ quĩrãpita ðlda warisia.

²² Mañ ewariđe Elira bio drõada ðasia. Idjia ũrĩa idji warrarãba israelerãra bié o panlda. [Mañ awara ũrĩa ãdjirãra wẽrãrã ãcõrẽ wua dede eđa wābadama ne obadarã ume mĩa comla panabadada.][‡] ²³⁻²⁴ Mañ carea idji warrarãa nãwã jarasia:

–Mñ warrarã, bãrãba cadjirua o panlra jũmarãba jara panla. Wãrãda ãcõrẽ puruba jara ðlra bio cadjirua ðla. ¿Cãrẽ cãrẽã mãwã o panl? ²⁵ Aðalba djãrãda bié oiblrl, ãcõrẽba mañ eberãra poya carebaya dewarabema ume bia ðemãrẽã. Bariblrl aðalba ãcõrẽda bié oiblrl ¿caiba idjira carebai?–

Mãwãmĩna Eli warrarãba ãdji zezaba jarađara iñãnaé basía. ãcõrẽba ãdjira mãwã eroðasia beuđida quĩrĩãna bẽrã.

²⁶ Mañmisa Samuelera wari ðasia. ãcõrẽba, eberãrã biđa idjira bia unusiđaa. ²⁷ Mañ ewariđe ãcõrẽneba beðeabarida aða Elimaa zepeđa nãwã jarasia:

–ãcõrẽba nãwã jara ðla:

“Bãrã drõã naẽnabemarã Egiptoðebema boro jlwaeđa panasidade mña ãdjirãa ara mñnebemada ebuđa

[‡] 2:22 Beđe corcheteðe blra carta dji drõãara beđe neéa.

cawabisia. ²⁸ Mañne mña jūma israelerānebemada Aarołdɾɿ idjaba bārā, idjiɖeba yōɓɗdarā sida edasia mñ sacerdoterāda ɓeadamārēā. Māwā bārāba animarāda mña babue diabadaa, incienso querada bá diabadaa, idjaba mñ quīrāpita sacerdote djiora jłɓadaa. Mañ awara mña bārā drōā naēnabemarāa jarasia israelerāba animarā draga mña babue diabɗade bārā sacerdoterāba dji djaradebemada edaɗida panɗa codi carea. ²⁹ ¿Bārāba cārē cārēā mña animarā babue diabi jaradara, dewara diabi jarada sida sirié unubada? ¿Cārē cārēā ɓɿ warrarāra mñ cāyābara biara quīrīā ɓɿ? Mñ puru israelerāba animarā draga babue diabɗade dji biara ɓɿ nedjara co panɿneba ɓɿ warrarāra boreguea panɿa.”

³⁰ Dadji israelerā Ācōrēba naēna jarasia ɓɿ dedebemārāra, jūma ɓɿ ēberārā sida ewariza idji sacerdoterāda ɓeadaida. Baribɿɿɿ idīra nāwā jara ɓɿa:

“Mña bārāra waa mñ sacerdoterā idu babiéa. Āte-ɓɿɿɿ mñ bia jara panɗa mña bia ɓɿya idjaba mñ igara panɿra mña bié ɓɿya. ³¹ Mña bārā cawa oi ewarira jūēɓɿɿɿ. Mañne ɓɿ dedebema drōāé ɓeara, ɓɿ ēberārā drōāé ɓea sida mña jūma quinibiya. Ni aɓɿɿɿ waraga beudaéa. ³² Mañ ewaride mña israelerāra bia o ɓaya baribɿɿɿ ɓɿ ēberārānebema ni aɓɿɿɿ waraga beudaéa. Mañ bērā ewariza bārāra sobié panania idjaba sopua panania. ³³ Mña ɓɿ ēberārānebemada aɓa idu sacerdote babiya. Māwāmīna idjira sobié ɓaya idjaba sopua ɓaya. Mañne waabema ɓɿɗeba yōɓɗdarāra drōā ɓadaéne

---

§ 2:32 Bārāra sobié panania idjaba sopua panania. Hebreo bedede mañra ebuda ɓɿéa.

beudía.* 34 Nałgłba cawabiya młā jarađara wārāda māwāida: bł warrarā Opnira, Piné siđa abari ewariđe beudía.

35 Māwānacarea młā dewarada ɓɓya mł sacerdote bamārēā. Młā quĩrĩā bł quĩrāca idjia jūma aride o ɓaya. Idjideba yōbłdarāda młā ɓɓya ewariza mł sacerdoterāda ɓeadamārēā. Młā israelerā boro błi ewarideba łtaa ādjira ewariza māwā ɓeadiā. 36 Mał ewariđe bł ēberārānebema wađi zocai ɓeara ādji quĩrāpita zedapeđa quĩrā djuburiada iwidiđia paratada, codi siđa maārĩ diadamārēā. Mał awara ne codi carea iwidiđia sacerdoterā nezocarāda ɓeadamārēā.”-

3

Ācōrēba Samuel trłna

1 Cūdra Samuelba Ācōrē quĩrāpita Elira carebabadjia. Mał ewariđe Ācōrēra ēberārā ume ara cadrla beđeaca basía. Mācuca cāimocara quĩrāca ne unubica basía. 2 Elira dau towa bł bērā bia unuca basía. Ewari aba idji cłeade cāi ɓasia. 3 Małne Samuelera Ācōrē wua dede cāi ɓasia. Mama Ācōrē baurudeda ɓasia idjaba ĩbĩrāra wađi urua nūmasia. 4 Māwā ɓłđe Ācōrēba Samuelera trł jarasia:

-¡Samuel!-

Samuelba panusia:

-Nama ɓɓa.-

5 Ara małda Eli cāi ɓłmaa pira wāpeđa nāwā jarasia:

-Nama ɓɓa. ¿Cārē cārēā trł ɓł?-

Eliba panusia:

-Błra trłé ɓɓa. Cāine wādua.-

Samuelera jēda wāpeđa idji cłeade tabesia. 6 Małne Ācōrēba idjira waya trł jarasia:

* 2:33 Hebreo beđeade mał versículora ebuda ɓłéa. Elideba yōna sacerdoterā beupedadada 1 Samuel 22:6-23đe ɓł ɓɓa.

-¡Samuel!-

Ara maŕda Samuelera piradrɿpeɗa Eli ɓɿmaa wāsia. Maŕne jarasia:

-Nama ɓɿɿ. ¿Cārē cārēā trɿ ɓɿ?-

Eliba panusia:

-Warra, ɓɿra trɿé ɓɿɿ. Cāine wādua.-

⁷ Samuelba Ācōrē sāwā bedeabarida adua ɓasia Ācōrēra waɗi idji ume bedeaca baɗa bēṛā. ⁸ Maŕbe Ācōrēba waya Samuelera trɿ jarasia. Ara maŕda Samuelera piradrɿpeɗa Elimaa wāsia. Maŕne jarasia:

-¿Cārē cārēā trɿ ɓɿ?-

Maŕneɓɿra Eliba cawasia Ācōrēɓɿra Samuelera trɿ jara ɓɿɿ. ⁹ Maŕ bēṛā idjia Samuelea jarasia:

-Cāine wādua. Baribɿra Ācōrēba ɓɿra waya trɿ jaraibɿra idjia nāwā panudua: “Bedeadua mɿ Boro, mɿa ũrɿ ɓɿɿ.”-

Maŕ bēṛā Samuelera jēda wāpeɗa idji cɿɿɿe tabesia.

¹⁰ Maŕne Ācōrēra wayacusa zepeɗa Samuelera trɿ jarasia naēna oɿa quĩṛāca:

-¡Samuel! ¡Samuel!-

Samuelba panusia:

-Bedeadua mɿ Boro, mɿa ũrɿ ɓɿɿ.-

¹¹ Ācōrēba jarasia:

-Dārāēne mɿa bārā israelerāra ɿcɿra bio cawa oya. Maŕ ũrɿɿɿɿɿɿɿ bio dauperadɿa. ¹² Maŕ ewaride mɿa Eli, idji ēberārā siɿa cawa oi jaraɿara jūma oya. ¹³ Idji warrarāba mɿ quĩṛāpita cadjirua obadara bio cawa ɓɿmɿina idu obi ɓɿɿ. Maŕ carea mɿa jarasia idji ēberārāra ewariza cawa o ɓaɿa. ¹⁴ Mɿa wārāneba Eli ēberārāa jarasia ādjia cadjirua obadara ni maārɿ biɿa quĩṛādoáɿa. Animarāra mɿa babue diacuabɿda siɿa waɿibiɿa mɿa quĩṛādoáɿa. Ne diabɿda siɿa mɿa quĩṛādoáɿa.-

¹⁵ Ācōrē bedeadacarea Samuelera idji clāde cāi bēsia. Diapeda l̄rl̄mapeda Ācōrē dede eda wābadara ewa nūmasia. Bariblrl Samuelba cāimocara quīrāca ūrīnada Elia jara quīrīāé basía. Waya b̄asia māwā jaraida.

¹⁶ Bariblrl Eliba Samuelera tr̄lsia:

–¡Warra, Samuel!–

Samuelba panusia:

–Nama b̄la.–

¹⁷ Mañne Eliba iwīdisia:

–¿Ācōrēba bl̄a cārēda jarasi? Idjia jarađara ni maārī bida mērārādua. ¡Ācōrēba bl̄ra bio cawa oya idjia jarađada m̄la jūma jaraéblrl!–

¹⁸ Mañ carea Samuelba Elia jūma jarasia. Ni maārī bida mērāé basía. Mañne Eliba sopusaba nāwā jarasia:

–Idjidrl Ācōrē bēra idjia quīrīā b̄l quīrāca oida b̄la.–

¹⁹ Samuel wariblrlde Ācōrēra idji ume b̄asia. Idjia Samueldeba jarađara jūma obadjia. ²⁰ Mañ bēra jūma israelerāba Dañ eyadeba ab̄a Beersebá jewedada cawasidaa Samuelera wārāda Ācōrēneba bedeabarida. ²¹ Mañ ewaride Ācōrēra Silode Samuelma odjapeda idji bedeara cawabadjia.

4

¹ Mañra Samuelba jūma israelerāa jarabadjia.

Pilistorāba Ācōrē baurude edapedada

Mañ ewaride pilistorāra israelerā ume djōni carea Apec purude ābaa dji j̄residaa. Mañ bēra israelerāra ādjirāmaa djōne wānapeda Ebenezer caita duanesidaa. ² Djōsidade pilistorāba israelerāra mil quīmārē que nanapeda poyasidaa.

³ Israeldebema sordaorã jêda zeblda unusidade dji bororãba ãdjiza iwídisídaa.*

–¿Cãrê cãrêã idi ãcõrêba pilisteorãa idu poyabisi? ãcõrê baurudera Silode edade wãna dadjirã tãena ðamãrêã. Mãwã ãcõrêba dadjirãra dji quírũ jɔwæðabemada êdrɔ ɔɔya.–

⁴ Mã carea sordaorãba ɔcɔɔɔ Silodeaa diabuesídaa ãcõrê baurude enenamãrêã. Mã baurude ɔrɔ ãcõrê jũma poya ɔɔra bajãnebema nezocarã zaca i bara panɔ êsi ɔabadjia. Eli warrarã Opnira, Piné sída ãcõrê baurude enebɔdarã ume zesídaa.† ⁵ ãcõrê baurude israelerã sordaorã duanɔma jũêbisídade jũmarãda ɔsɔrída jígua ɔbisídaa. Mãɔba egorora uresia. ⁶ Mã ɔɔga duanɔra pilisteorãba úrĩnapeda ãdjiza iwídisídaa:

–¿Cãrê cãrêã hebreorãra jãcua ɔɔga duanɔ?–

Mãñne cawasídaa ãcõrê baurudera israelerã duanɔmaa enesíada. ⁷ Mã carea bio ne waya panɔneba jarasídaa:

–¿Adjí ãcõrêra ãdjirã duanɔma jũesia! ¡Ay, dadjirãra mĩã djuburi panɔ! Wadíbida ni aɔalɔba adjí ãcõrêra dadjirã ume djõne enenaca basía. ⁸ ¡Ay, dadjirãra mĩã djuburi panɔ! ¿Caiba dadjirãra jãñ ãcõrê ɔɔra ɔea jɔwæðabemada êdrɔ ɔɔi? Ara mã ãcõrê ɔeaba egiptorãra êjũã põãsa ewaraga ɔɔde ne quírãtanoaneba quinibisídaa. ⁹ Mã carea ¡dadjirãra sozarra ɔeadadrɔ! ¡Mêsrã djõnadrɔ hebreorã jɔwæða ɔaeda amaaba, ãdjirãra dadjirã jɔwæða panana quírãca!–

¹⁰ Mãbe pilisteorãra waya djõne wãnapeda israelerãra poyasídaa. Mãwã poyabɔda carea israelerãra adjí dedaa mirũ wãɔɔrɔsídaa. Pilisteorãba zocãrã quenasídaa. Israeldebema sordaorã jírũba djõne wãbadara treinta

* 4:3 Dji bororã. Hebreo bedede nãwã ɔɔ ɔɔ: “Israelerã dji drõãrã.” † 4:4 Exodo 25:17-22.

mil quenasídaa. ¹¹ Mañbe pilisteorãba Ācõrẽ baurudera edasídaa. Mañ awara Eli warrarã Opnira, Piné sída beasídaa.

¹² Benjamiñneba yõnada aba ãdji djõ duanmaaba pira wãpeda abari ewaríde Silode jũene wásia. Sopusaba idjia cacuade jã ðara jũma cõãcuapeda egoro sída idji boro ãrã cua erobasia. ¹³⁻¹⁵ Mañne Elira idji buguede óare chũmasia quĩrãcuita ðai carea. Idjira 98 poa ða bẽrã dau towa ðasia. Baribara Ācõrẽ baurude carea jũmawãyã crĩcha ða bẽrã mãwã quĩrãcuita ðasia. Mañne dji eberã mĩrũ wãnara purude jũepeda israelerã sordaorã sãwãpedadada jũma nẽbarasia. Mañ ãrĩnapeda sopusaba purura ðaga duanesia. Mãwã ðaga duanã ãrĩbarade Eliba iwídisia:

-¿Cãrẽ cãrẽã eberãrãra jãcua ðaga duanã?-

Mañne dji eberã mĩrũ wãnaba israelerã sordaorã sãwãpedadada Elia jarade wásia. ¹⁶ Idjia Elia nãwã jarasia:

-Dadji israelerã djõ duanmaaba mãra mĩrũ zesia.-

Eliba iwídisia:

-Warra ¿sãwãsi?-

¹⁷ Dji jarade zeda eberãba nãwã panusia:

-Pilisteorãba poyabada carea dadji israelerãra mĩrúsídaa. Ādjirãba zocãrã quenasídaa. Ba warrarã Opnira, Piné sída beasídaa. Mañ awara Ācõrẽ baurudera pilisteorãba edasídaa.-

¹⁸ Ācõrẽ baurudedebema ãrĩbarade Elira purude eda wãbada orrocawa jẽdaa ðaesia. Idjira drõãda ða bẽrã idjaba bio boreguea ða bẽrã, ðaebara de idji ãrãmãsira ðapeda beusia. Elira cuarenta poa israelerã edra ðabari basía.

¹⁹ Mañ ewaríde Eli ãĩguda ðiogoã ðasia, warra toi carea ðasia. Idjira Piné quima basía. Mañne idjia ãrĩsia pilisteorãba Ācõrẽ baurudera edasídana, idji quimara beasídana, idjaba dji zãwãrẽ sída jaidasida. Mañ ãrĩbaraba

cawaéne warra puapeda tosia. Baribara warra puara droaé basía. ²⁰ Beubarade idji carebabada wērārāba idjía nāwā jarasídaa:

–Necai badua. Bala umaquĩrā warrada tosia.–

Māwā jarapedadamina idjira quĩrā cawaé nūma bērā ni cārē sida panué basía. ²¹⁻²² Ātebara nāwā jarasia:

–Ācōrēra dadji israelerā tāēna badada neēa, idji baurudera dewaraba edapedada bērā.–

Māwā jarasia idji zāwārē Elida, dji quima Piné sida beupedada bērā idjaba Ācōrē baurudera dewaraba edapedada bērā. Ācōrēra dadji israelerā tāēna badada neēana ada bērā idji warrara trā basia Icabod.–

5

Pilistorāba Ācōrē baurude eropanana

¹ Pilistorāba Ācōrē baurudera Ebenezerēba ādji puru Asdoāa edesídaa. ² Małbe ādji ācōrē Dagoļ dede edapeda idji caita cobasídaa.

³ Nurēma diapedada Asdoēbemarā Dagoļ dede edaa wābdade ādji jlwaba oda ācōrē Dagoļra egode bārru tabada unusídaa Ācōrē baurude quĩrāpita. Małda idji bābarima ādjia waya ļta nūmasídaa. ⁴ Nurēma diapeda Dagoļ dedaa wābdade wayacusa unusídaa Dagoļra Ācōrē baurude quĩrāpita egode bārru tabada. Dji borora jłwa sida umena dede eda wābadama bła tapanasídaa. Dji cacua awa tabasia. ⁵ Maļ ewarideba ļtaa Dagoļ sacerdoterāda, dewara ēberārā sida Dagoļ dede eda wābdade dji boro, jłwa sida tapananama jedadlgabadaa.

⁶ Maļ ewaride Ācōrēba Asdo purura, maļ puru caita bea sida bio bié basia. Ādji cacuade zarega odjacuabisia. ⁷ Maļ carea ādjirāba nāwā jarasídaa:

–Israelerã Ācōrē baurudera dadjirã tãēna eropananié panla. Idjia dadjirãda, Dagoļ siða bio bié o þla.–

⁸ Maļ carea pilisteorãba jūma dji bororãra trļbiðapeða nãwã iwidiðidaa:

–Israelerã Ācōrē baurudera ¿sãwã oði?–

Dji bororãba panuðidaa:

–Gat puruðaa edeðadua.–

Ara maļda Gat puruðaa edeðidaa. ⁹ Edepeðadacarea Ācōrēba maļ puru siða bié þlsia. Jūmarã cacuaðe zarega odjacuabisia. Drõãrãda warrarã siða mãwã osia. Maļba purura bio ne wayasidaa.

¹⁰ Maļ bērã pilisteorãba Ācōrē baurudera Ecroļ puruðaa edeðidaa. Bariblaļ jūēbldaðe maļ puruðebe-marãba Ācōrē baurudera ununaðeða nãwã þia jarasidaa:

–¿Israelerã Ācōrē baurudera dadjirã quenani carea namaa enebldaal!–

¹¹ Ācōrēba maļ purura bio bié þlda bērã zocãrã quiniðda basía. Maļba purura bio ne wayasia. Pilisteorãba ãdji bororãa wayacusa trļbiðapeða nãwã jarasidaa:

–Israelerã Ācōrē baurudera ãdjirãmaa jēða edeðadua. Mãwã oðeþblla dadjirãra jūma quenaya.–

¹² Jūma dji zocai þea cacuaðe zarega odjacuaða bērã ãdji ãcōrē þeaa quĩrã djuburiada iwidiðidua.

6

Pilisteorãba Ācōrē baurude jēða diabuepeðada

¹ Pilisteorãba Ācōrē baurudera ãdji druade siete jedeco eropanasidaa. ² Maļbe Dagoļ sacerdoterãda, dau ēsã unubadarã siða ãbaa trļcuaðapeða iwidiðidaa:

–¿Ācōrē baurudera sãwã oði? Daia jaraðadua sãwã waya idji þaðamaa diabueðida.–

³ Ādjirãba panuðidaa:

–Bārāba israelerā Ācōrē baurudera jēda diabuedibɫɫ ara jāwā diabuerānadua. Ātebɫɫ Ācōrēa ne diabuedida panɫa bārāba idji baurude nama eropanana carea. Māwābɫɫ bārāba cawadīa cārē cārēā Ācōrēba bārāra bio bié o ɫɫda. Mañ awara cacua biacuadīa.–

⁴⁻⁵ Pilisteorāba iwīdisīdaa:

–Māēteara ¿cārēda idjīa diabuedī?–

Ādjirāba panusīdaa:

–Bārā bororāra juesuma panɫ bērā nāwā odīda panɫa: oroda edadapeda bārā cacuade zarega odjacuada quīrāca juesuma odadua. Mañ awara dadji drua arī ɫɫ churi quīrāca juesuma odadua. Mañgɫɫ israelerā Ācōrēa diabuedadua bārāra, bārā bororā sīda bia mīga panɫ bērā. Māwā bārāba unubīdīa idjīda waya panɫda. Āībērā idjīa dadjirāra, dadji ācōrē ɫeada, idjāba dadji ējūā sīda waa bié oésicada. ⁶ ¿Cārē cārēā bārāra egiptorā ādji boro sīda so zarea panana quīrāca so zarea panɫ? Ācōrē baurudera jēda diabuedadua. Ācōrēba egiptorā bio cawa osīde ¿ādjirāba israelerāra idu wābisīdaéca?

⁷ Mañ bērā carreta djiwīdīda obīdadua. Idjāba paca warra bara panɫda umé edadadua. Mañ pacara wadī carreta errebarīdacada ɫeādīda panɫa. Ādjira carretadaa jɫ nūmɫnadua baribɫɫ dji warrara ādji ume idu wābirānadua; ātebɫɫ corrade ɫɫdadua. ⁸ Mañbe Ācōrē baurudera carretade cobɫdadua. Mañ orrocawa dewara baurudeda cobɫdadua. Mañne eēda bārāba oro ocuadara ɫɫdadua. Mañra Ācōrēa diabuedadua idji baurude eropanana carea. Mañbebɫɫ pacaa carretara idu edebīdadua.

⁹ Baribɫɫ nañgɫda quīrācuītaadua: pacaba carretara israelerā puru Bet-semēdaa ededibɫɫ, wārāda Ācōrēba dadjirāra bié eroɫasia. Mamaa ededaébbɫɫ dadjirāba

cawađia idjia dadjirāra jāwā oé ʔasida; āteblꞤ ara jāwā bié panesidaa.–

¹⁰ Ara małda māwā osidaa. Paca warra bara panlda umé edadapeda carretadaa jłsidaa. Dji warrara corrade ʔasidaa. ¹¹ Małbe Ācōrē baurudera carreda cobledapeda dewara baurudeda orrocawa ʔasidaa. Małne eda churi oro ocuadara, ādji cacuade zarega odjacuada quĩrāca ođa sida ʔasidaa. ¹² Paca quenabuesidaađe jipa Bet-sembenaabia wāsidaa, ni maĩrĩ bida o āyā wānaé basía. Małne pilisteorā dji droma ʔeara caiđu acłde wāsidaa aba Bet-sembes daucha.

¹³ Mał ewaride israelerā Bet-sembesbemaaba ādji trigoda jewedade ewa duanasia. Małne cawaéne pacaba dji carretara Ācōrē baurude bara erreʔari enebłdada unusidaa. Mał carea bio ʔasridasidaa. ¹⁴⁻¹⁵ Dji carreta Bet-sembes druade jūeside pacara nūpanesidaa ēberā Josue abada ējūāne, mōgara waiʔla cobł caita. Mama levitarāba Ācōrē baurudera, oro ocuada bara ʔł baurude sida edadapeda mał mōgara waiʔla łrł cobłsidaa. Małne ēberārāba carretara ēgawedapeda tłbłda cajērāsidaa. Małbe pacara, dewara animarā sida Ācōrēa babue diasidaa. ¹⁶ Pilisteorā bororā juesuma panłba małda ununapeda Ecrolnaa jēda wāsidaa.

¹⁷ Pilisteorāba ādji cacuade zarega odjacuada quĩrāca orodeda ođapeda Ācōrē baurude eropanana carea Asdo puruba, Gaza puruba, Ascaloł puruba, Gat puruba, Ecrol puru bida Ācōrēa aba aba diasidaa. ¹⁸ Mał awara pilisteorā boro juesuma panłba dewara puru ʔeada ādjirā jłwaeda eropanasidaa. Puruza churi quĩrāca oro ođada aba diasidaa. ĀcłꞤ purura mōgaraba jūrā ca ʔeasia idjaba ĀcłꞤ ara jāwā ʔeasia. Mał purura ʔeasia pilisteo druadeba aba mōgara waiʔla cobłma. Mał mōgarara

wadibiða Josue Bet-Semedebema ējūāne ʘla israelerāba Ācōrē baurudera ʘrʘ cobʘpedadama.

¹⁹ Ācōrēba israelerā Bet-semdebemara setenta quinibisia idji baurudede eda acʘpedada carea.* Maʘne purura bio jīāsia Ācōrēba zocārā quinibida bērā. ²⁰ Maʘ carea jarasidaa:

–Ācōrēra jipa ʘl bērā ʘcaida idji quīrāpita poya ʘai? Naʘ baurudera āyā diabuedida panʘa baribʘrʘ ʘcairāmaa diabuedi?–

²¹ Maʘ carea Quiriat-jeariʘ purudaa ʘcʘrʘ diabuesidaa nāwā jaradamārē:

–Pilisteorāba Ācōrē baurudera waya jēda diabuesidaa. Maʘ bērā jʘrʘde zedadua.–

7

¹ Ara maʘda Quiriat-jeariʘnebemarā zedapeda Ācōrē baurudera edesidaa. Maʘbe eya zaquede Abinadā dede ʘʘapeda Abinadā warra Elezada edasidaa waga ʘamārē.

8

Israelerāba ādjirā boro ʘl quīrā panana

¹⁻² Samuelba warrada umé erobasia. Dji nabemara Joel abadjidaa. Dewarabemara Abías abadjidaa. Samuel drōā ʘedacarea idji warrarāra israelerā nēbʘra cawa obadarāda ʘlsia. Ādjia Beersebá purude cawa obadjidaa. ³ Baribʘrʘ Samuel warrarāra idji quīrāca jipa nībaʘaca basía. Āte-bʘrʘ biara parata awua panasidaa. Aʘalba paratada diasira maʘ ēberāare panebadjidaa. Maʘ bērā jipa cawa oʘaca basía. ⁴ Maʘ carea Israeldebema dji dromarāda

* ^{6:19} Setenta. Hebreo *bedeade* ʘcʘrʘ cartade nāwā ʘl ʘla: “Ēberārāra setenta, ēberārāra cincuenta mil.”

ãbaa dji jɫredapeda Ramá puruɫaa Samuel ume bedeade wásidaa. ⁵ Samuelea nãwã jarasidaa:

–Bɫra drõada ðesia idjaba bɫ warrarãra bɫ quĩrãca jipa nĩbadacaa. Mañ bẽrã aba bɫdua dadjirã boroda ðemãrẽã dewara druade eroþea quĩrãca.–

⁶ Mãwã jarabɫdara Samuelba bié ùrĩna bẽrã Æcõrẽa iwidiisia sãwã oida bɫ cawaya. ⁷ Mañne Æcõrẽba nãwã panusia:

–Ædjirãba jara panɫra jũma odua. Mãwã jara panɫneba bɫda igara panɫéa. Mɫdrɫ igara panɫa. Quĩrãé panɫa mɫra ãdji boro baida. ⁸ Mɫa ãdjirã Egiptoðeba èdrɫ edadaðeba ɫtaa abarida obadaa. Ædjia ara cadrɫa mɫra igarabadaa dewara ãcõrẽ ðeada èpẽni carea. Ara mañ quĩrãca bɫda o panɫa. ⁹ Mañ carea ãdjirãba jara panɫ quĩrãca aba bɫdua ãdjirã boroda ðemãrẽã. Baribɫrɫ mañ naẽna ãdjirãa ebuða jaradua mañ boroba sãwã o þaida.–

¹⁰ Jũma Æcõrẽba jaraðara Samuelba dji boro iwidi panɫrãa nãwã jarasia:

¹¹ –Bãrãba aba bãrã boroda bɫðibɫrɫ, idjia nãwã oya: bãrã warrarã cũdra þeara zocaya. Idjia ɫcɫrɫ þɫcuaya carretaðeba idjaba cawayoðeba djõnamãrẽã. Dewararãda idji carreta nocoare pira wãbicuaya èberãrã oðebemada ãyã jɫrecuaðamãrẽã. ¹² ɫcɫrɫ þɫcuaya mil sordaorã bororãda þeaðamãrẽã idjaba ɫcɫrɫ þɫcuaya cincuenta sordaorã bororãda þeaðamãrẽã. ɫcɫrɫ þɫcuaya idji èjũã oðamãrẽã idjaba néu ewaðamãrẽã. Mañ awara ɫcɫrɫ þɫcuaya carretaðebema idjaba djõi careabema oðamãrẽã.

¹³ Mañ awara bãrã cau awërã þeara zocaya. Ædjirãra þɫcuaya quera oðamãrẽã, ne djuðamãrẽã, idjaba pañ ãbuðamãrẽã.

¹⁴ Idjaba bãrã èjũã dji biara þeara, bãrã uva èjũã dji biara þeara, bãrã olivo èjũã sida edapeda idjiare þearãa diacuaya. ¹⁵ Mañ awara bãrãba trigo ewabɫdaðebemada,

uva ewabɫadaɛbema siɛa edaya. Bārāba ẽ die ewabɫadaza idjia aba edapeɛa idjiare bearāa diacuaya. ¹⁶ Mañ awara bārā nezocarā dji umaquĩrāda, dji wērā siɛa idji itea edaya. Bārā pacara, burro siɛa dji biara ɛeada idji itea edaya.* ¹⁷ Mañ awara bārā ovejadebemada, bārā chiwatudebema siɛa edaya. Bārāba die juachabɫdaza idjia aba edaya. Mañ awara ara bādjiɛa idji nezocarāda ɛeadi. ¹⁸ Mañ ewaride bārā boroba māwā o ɛɫ carea Ācōrēa quĩrā djuburiada iwidiɛia baribɫɫ idjia bārā ɛeeara ũrĩeā.-

¹⁹ Samuelba māwā jaraɛamĩna israelerāba ni maārĩ biɛa ĩjānaé basía. Ātebɫɫ nāwā jarasiɛaa:

-Ĩjānaéa. Dairāba quĩrā panɫa aba dadjirā boro baida.

²⁰ Māwā dewara drua ɛeaba ādji boro eropanɫ quĩrāca dadjirā biɛa eropanania. Mañ boroba dadjirāra pe er-
oɛaya. Idjaba djōne wābɫadaɛ idjidɫɫ nocoare wāya.-

²¹ Mañ ũrĩpeɛa Samuelba ādji ɛeeara jūma Ācōrēa jarasia. ²² Mañne Ācōrēba panusia:

-Ādjirāba jara panɫ quĩrāca odua. Aɛa ɛɫdua ādjirā boro bamārēā.-

Mañ bērā Samuelba israelerā boroda aba ɛɫyaɛa apeɛa jūmarāda ādji puruza wābisía.

9

Samuel Saul ume dji unupeɛada

¹ Benjamiñneba yōna Quis abadada ɛasía. Idjira Abiel warra basía. Abielera Zero warra basía. Zerora Becorá warra basía. Becorāra Apía warra basía. Apíara Benjamiñneba yōna basía. Mañ ẽberā Quis abadara dji droma basía. ² Idjia warra cūdrada eroɛasía Saul abadada.

* 8:16 Bārā paca. Griego ɛeade māwā ɛɫ ɛɫa. Hebreode ɛɫ ɛɫa “bārā cūdrarā.”

Saulora jūma israelerā cāyābara quīrāwārēāra ḥasia id-
jaba drasoara ḥasia.

³ Ewari aba Saul zeza Quis burroda ḥclrl nēbasidaa.
Maḥ carea idji warra Sauloa nāwā jarasia:

–Dadji burrorra jrlrḏe wādua. Nezocada aba ededua.–

⁴ Ara maḥda Saulba Epraiḥ eyaiḏa ḥl ējūāne, Salisaḏe,
Saaliāne, Benjamiḥ ējūāne biḏa jrlr nībasia. Māwāmīna
unué basía. ⁵ Zup ējūāne jūēsidaḏe Saulba idji nezocaa
jarasia:

–Jēda wāna. Naḥbara mḥ zezara idji burro carea sopua
ḥlḏa ātebrlrḏ dadji carea sopua ḥla.–

⁶ Dji nezocaba panusia:

–Naḥ puruḏe Ācōrēneba beḏeabarida ḥla. Jūmarāba
idjira waya panla. Jūma idjia jarablrḏra wārāda
māwābaria. Idjima wāna. Idjia poya jaraisicada sāma
burrora jrlrḏe wānida panla.–

⁷ Saulba panusia:

–Māēteara wāna. Baribrḏr ḏcārēda idji itea ededi?
Dadjia enepedada paḥra jōsia. Ni cārē siḏa neé panla idjia
diaḏi carea.–

⁸ Dji nezocaba panusia:

–Mḥa nama parata torroda aba eroḥla. * Maḥgḏra idjia
diaḏia jaramārēā sāma burrorra jrlrḏe wānida panla.–

⁹⁻¹⁰ Saulba jarasia:

–Bia ḥla. Wāna.–

Ara maḥda Saulora idji nezoca ume puruḏaa Ācōrēneba
beḏeabarimaa wāsidaa. (Maḥ ewariḏe israelerāba
Ācōrēneba beḏeabarira dau ēsā unubarida jarabadjidaa.
Maḥ bērā aḥalba Ācōrēa iwidī quīrīā ḥlḏe jarabadjia:
“Dau ēsā unubarida acḏe wāna.”) ¹¹ Jūēboḏoḏade eyaḏe

* ^{9:8} Parata torroda aba. Hebreo beḏeade nāwā ḥl ḥla “un cuarto de
siclo.”

ãtaa nĩbasidaa. Mañne awērārā baido jueđe wābładada unusidaa. Ādjia mañ awērārāa nāwā iwidişidaa:

–Dji dau ēşā unubarira ħnañ puruđe ɓɓca?–

¹² Awērārāba nāwā panusidaa:

–Māē, nocoare ɓɓa. Isabe wānadua. Iđi puruba eya borode animarāda Ācōrēa babue diadı bērā idjira zesia.

¹³ Puruđe jūēşidara idjira isabe jɓɓɓadua. Māwāēɓɓɓɓ idjira eya borodaa ne code wāya. Idjiabɓɓɓ animarā Ācōrēa babue diapedadada bia jara ɓɓida ɓɓa ēberārāba codi naēna. Isabe wānibɓɓɓ idjira ununia.–

¹⁴ Ara mañda ādjira puruđaa ãtaa wāşidaa. Jūēɓɓɓɓ Samuelera eya borodaa wābɓɓɓɓ ādji ume quĩrādjusia.

¹⁵ Nurēmaena Saul jūēi naēna Ācōrēba Samuelea nağɓɓɓa cawabisia:

¹⁶ –Nu ara nañ horaca mña Benjamiñ ējūānebemada aba ɓɓmaa diabueya. Idjidɓɓ ɓɓɓɓa mñ puru Israel boro bamārēā. Idjiabɓɓɓ bārāra pilisteorā jɓwaeđabemada ēdɓɓ ɓɓɓa. Mña unu ɓɓa mñ purura bio bia mĩga ɓɓɓa. Idjaba mña ũrĩ ɓɓa ādjirāba quĩrā djoburiada iwidi panɓɓa.–

¹⁷ Samuelba Saul unusiđe Ācōrēba idjía jarasia:

–Jāñ ēberāɓɓɓ mña ɓɓa nuena jara ɓɓasia. Idjiabɓɓɓ mñ purura pe erobaya.–

¹⁸ Puruđe eđa wābadama Saulora Samuel caita wāpeđa jarasia:

–Mñ djoburia mña jaradua dji dau ēşā unubari dera sāma ɓɓɓa.–

¹⁹ Samuelba jarasia:

–Dau ēşā unubarira mña. Eya borodaa mñ na wādua. Mña quĩrĩā ɓɓa idi ɓɓɓa mñ ume ne coida. Nu dipeđa ɓɓa iwidiɓɓɓɓɓɓ mña jaraya. Māwānacarea mña ɓɓɓa idu wābiya. ²⁰ Burro ewari ũbea adua panɓɓ carea sopuarādua. ɓɓa ēberārāba unusidaa. Mañ awara jūma israelerāba

quĩrĩã panla blda, bl zezaðeba yõbdarã siða ãdjirã boroda beaðida.–†

²¹ Saulba panusia:

–Bariblrll mlra Benjamiĩneba yõnada jãwã ðla. Dai purura Israelðeba yõpeðada doce puruðebemada dji caibeara ðla. Maĩ awara Benjamiĩneba yõpeðadaðebe-mada ml̃ ãberãrãra dji eðaara ðeaa. Maĩda ĵcãrẽ cãrẽã bla ml̃a mãwã jara ðl?–

²² Maĩbe Samuelba Saulora, idji nezoca siða eya borode ðl deðaa edepeða ãberãrã treinta panl tãẽna chũmebisia dji dromaara ðe chũmebadama. ²³ Maĩbe Samuelba ne djubaría nãwã jarasia:

–Ne djara ml̃a bl̃a awara ðlbidara enedua.–

²⁴ Ara maĩda ne djubariba chĩdeðebema djarada enesia Saulba comãrẽã. Maĩne Samuelba jarasia:

–Codua. Ml̃a purua ãbaa ne codi jaraside naĩglra bl itea awara ðlbisia.–

Ara maĩda Saulora Samuel ume ne cosia. ²⁵ Mãwãnacarea ãdjira eya borodeba puruðaa eðaa zedapeða Samuel dede dji l̃taarebema dejãne Saul itea clðada osiðaa. ²⁶ Mama Saulora cãisia.‡

Nurẽma Samuelba Saul maĩ l̃taarebema dejãne ðlda trl̃peða jarasia:

–Pirabaridua, wãida ðla.–

Ara maĩda Saulora piradr̃peða Samuel ume dajadaa wãsiðaa. ²⁷ Puruðeba wãbdade Samuelba Saulo jarasia:

† 9:20 Jũma israelerãba quĩrĩã panla blda, bl zezaðeba yõbdarã siða ãdjirã boroda beaðida. Hebreo bedeade nãwã ðl ðla: “Jũma israelerã ne biada ĵbla, bl zezaðeba yõbdarã biða edaðaéca?” ‡ 9:26 Dji l̃taarebema dejãne Saul itea clðada osiðaa. Mama Saulora cãisia. Griego bedeade mãwã ðl ðla. Hebreo bedeade nãwã ðla: “Samuelera Saul ume bedeasia dji l̃taarebema dejãne. Nurẽma ãsabodeðe l̃rãmasiðaa.”

-Bl nezocaa jaradua na wãmãrẽã baribara bara waði wãrãdua. Ācõrẽba jarabi bara mla bla jaraida bla.-

Ara maãda Saul nezocara na wãsia.

10

Samuelba Saul israelerã boroda bla

¹ Maãbe Samuelba nedragada edapeða Saul boro ãrã weasia. Uridarraðe isõpeða nãwã jarasia:

-Ācõrẽba idi bara blaara idji puru Israel boroda ãamãrẽã. [Blabara naã purura pe erobaya idjaba ãdjirã dji quĩrũnebemada eðra bla. Nãwã bla cawaya Ācõrẽba wãrãda bara israelerã boroda bla.]* ² Namaaba bla wãbaraðe Benjamiãneba yõpeðarã ejuãne Selsa puruðe eberãda umé unuya. Ādjira Isa quima Raquel tãaripeðada caita panania. Ādjia bla nãwã jaradia: “Bla burro jara ãðara unusidaa. Maã bẽrã burro carea bla zezara sopuã bla, ãtebara bãrã carea sopua bla. Idjia iwidi bla sãwã bara unuida.”

³ Maã awara Tabor ejuãne bacuru waibama juẽbaraðe eberãda uãbe unuya. Ādjira Betelãda wãbaraðe Ācõrẽba ne diaði carea. Abara chiwatuda uãbe erobaya. Abara paãda uãbe erobaya. Dewarabemaba uva ãada animarã e oðade erobaya. ⁴ Ādjia bla beðeðapeða paãda umé diaða. Maãra edadua.

⁵ Mamaaba bara Guibeã puruðaa wãya pilistorã sor-daorã panabadama.† Puruðe juẽboðode Ācõrẽneba beðe-abadarãda eya borodeba eãaa zebada unuya. Ādjirãra

---

* 10:1 Beðe corchetede bara griego beðeade bl bla. Hebreo beðeade neãa. † 10:5 Hebreo beðeade Guibeã trãba jara bla “Ācõrẽ eya.”

Ãcõrêneba bedea panania.‡ Ædji nocoare ëberãrãba tõnõãda, chiruda, arpa sida zá nĩbaãia.

⁶ Mañ unubɾɾɾde Æcõrẽ Jaurera bɾmaa zeya. Mañ bẽrã bɾ sida ãdjirã quĩrãca Æcõrẽneba bedeyaya. Mamaɾba ãtaa bɾa awara ðeya. ⁷ Mãa jarada jũma mãwãnacarea bɾa o quĩrãbɾɾɾda odua, Æcõrẽra bɾ ume ðai bẽrã. ⁸ Mañ bẽrã Gilgaldaa na wãpeda mãra jããdua. Domia abalãde mãra bɾma jũeyaya. Mañbe Æcõrẽa animarãda jũma babue diaãia idjaba idji ume necai ðai careabema animarã dragada babue diaãia. Mãwãnacarea mãa jaraya bɾa cãrẽda oida ðɾda.-

⁹ Saul Samuelmaɾba wãbɾɾɾde Æcõrẽba idji crĩchara awara ðasia. Ara mañ ewaride Samuelba jaradara jũma mãwãsia. ¹⁰ Mañ bẽrã Saul idji nezoca ume Guibeade jũesidãde Æcõrẽneba bedeadadarãda zebɾdada unusidãa. Ara mañda Æcõrẽ Jaurera Saulmaa zesia. Mañba Saul sida ãdjirã quĩrãca Æcõrẽneba bedea ðesia. ¹¹ Baribɾɾɾ Saul unubadarãba idjira Æcõrẽneba bedea ðɾda unusidãde ara ãdjiduba jarasidãa:

-¿Cãrẽda sãwãsi Quis warra Saulora jãwã nũmɾa? ¿Idji sida Æcõrẽneba bedeadarica?-

¹² Mamabema abalba jarasia:

-¿Ãdjirã zezara cai?-§

Mañ carea abalba ne oca badada cawãẽne o ðeibɾɾɾ israelerãba nãwã jarabadaa: “¿Saul sida Æcõrẽneba bedeadarica?”

---

‡ 10:5 Æcõrẽneba bedea panania. Hebreo bedeadade ebuda ðlãa sãwã bedeadasidada. Zocãrãmaarã ãdjia Æcõrẽ bedeadada mãã cawãie jara panasidãa waa dadjia ãrĩnaca bedeadade bedea panasidãa. § 10:12 Hebreo bedeadade mããra ebuda ðlãa. Æcɾɾɾmaarã ëberãba Saulora biẽ jara ða.

¹³ Māwānacarea Saulora idji diguida jūēsia.* ¹⁴ Maļne idji djabadrōāba idjía, dji nezocaa bida nāwā iwīdísia:

–Bārāra ¿sāma panasida?–

Saulba panusia:

–Dai burroda jлл panasidaa. Baribлл ununaé bēřā Samuelmaa bedēde wāsidaa.–

¹⁵ Idji djabadrōāba iwīdísia:

–¿Samuelba cārēda jarasi? Mļ djuburia idjia jarađara jūma nēбллdua.–

¹⁶ Saulba jarasia:

–Idjia daia ebuđa jarasia bārāba burrora unusidada.–

Baribлл Saulba jaraé basía Samuelba idjira israelerā boro bai jarađara.

¹⁷ Māwānacarea Samuelba Mizpa purude israelerā Ācōrē quīrāpita ābaa jлresia. ¹⁸ Maļbe jarasia:

–Dadji israelerā Ācōrēba nāwā jara бла: “Mļa bārāra Egiptođeba ēдрл enesia. Ādji jлwaedabemada idjaba jūma dewara puruba bārā bié o панлnebemada ēдрл edasia.”

¹⁹ Ācōrēba bārāra bia mīga панлnebemada idjaba sopuadebemada ēдрл edabarimīna naļ ewaride idjira igara панла. Maļ carea jara панла: “Aba блdua dadji boroda бамārēā.” Maļ bēřā aba блđia. Bārā doce purura Ācōrē quīrāpita zedapeđa idjia cawabiya sāлгл purudebemada dji boro baida. Maļbe maļ purudebema ēberārāra idji quīrāpita zedapeđa idjia cawabiya caida dji boro baida.–

²⁰ Maļbe Samuelba israelerā doce puruda Ācōrē quīrāpita jūma trлcuapeđa Ācōrēba cawabisia dji borora Benjamiļneba yōna purudebema baida. ²¹ Māwānacarea Samuelba Benjamiļ purudebemarāra caitaara zebisia. Maļne Ācōrēba cawabisia dji borora Matriđeba

* ^{10:13} Idji diguida jūēsia. Griego bedēde māwā бл бла. Hebreođe бл бла: “Eya borode jūēsia.”

yõpedadadebema baida. Mañ ãberãrãnebemada Æcõrẽba cawabisia Quis warra Sauldrã edasida israelerã boroda ßamãrẽã. Mañ bẽrã Saulora jarãsidãa baribãrã ununaé basía. ²² Mañ carea wayacusa Æcõrẽa iwidiãsidãa Saulora zesi cawaya. Mañne Æcõrẽba jarasia Saulora ßãmĩna netatade mĩrũ ßãda. ²³ Ara mañda idjira jarãde pira wãnapeda puru quĩrãpita enesidãa. Mañne puruba unusidãa idjira jũmarã cãyãbara drasoara ßãda. ²⁴ Samuelba purua jarasia:

–Æcõrẽba nañ ãberãda edasia bãrã boro bamãrẽã. Dadjirã tãena dewarada idji quĩrãca neã.–

Ara mañda puruba nãwã ßia jarasia:

–¡Bia ßãa dadjirã boroda!–†

²⁵ Ara mañda Samuelba purua jarasia ãdji boroba cãrẽda o baida ßãda. Mañra jũma cartade ßãsia. Mañbe dji cartara Æcõrẽ dede idji quĩrãpita waga ßãsia. Mãwãnacarea Samuelba jũmarãda ãdji deza wãbicuasìa.

²⁶ Saul sida idji puru Guibeãdaa wãsia. Idji ume ãcãrã ãberã sozarra ßeada wãsidãa Æcõrẽba ãdjirã soðe ßãda bẽrã idjiare pananamãrẽã. ²⁷ Baribãrã ãcãrã ãberã cadjiruarãba Saulora sirié ßãda ununa bẽrã idji itea nebiada diaðeé basía. Mañ awara nãwã jarasiðaa:

–Jãñ ãberãba dadjirãra ¿sãwã èdrã ßãi?–

Baribãrã Saulba ãdjia jara panãra quĩrãcuitaé basía. Ætebãrã chupea ßesia.

11

Saulba amonitarã poyada

¹ Mãwãnacarea amonitarã boro Nahasada idji sordaorã ume Gala druaðe wãnapeda Jabe puruda jũrã edasiðaa

† 10:24 Hebreo bedeadẽ bál ßãa: “Dadjirã borora zocai ßãdua.”

uradi carea. Baribɫɫ mañ puruðebemarāba Nahasaa jarasiðaa:

–Dai ume beðea ɫɫɫɫɫ ābaa necai panani carea. Mañbe dairāra ɫɫ nezocarāda beaðia.–

² Amonitarā boro Nahasaba panusia:

–Māa bārā ume beðea ɫɫɫɫ ābaa necai panani carea. Baribɫɫ māwā oði naēna jūmarāba jɫɫɫ araarebema dauda māa idu nuētabiðida panɫɫ. Māwā dewara puru quīrāpita māa jūma bārā israelerāra quīrā perabiya.–

³ Jabeðebema bororāba nāwā panusiðaa:

–Daia domia aba diadua jūma israelerāmaa beðea diabueði carea. Mañne ni aɫɫɫɫ daida carebaðe zedaéɫɫɫ, दौरa ɫɫ jɫɫɫɫɫɫ panenia.–

⁴ Jabeðebemarāba diabuepeðadara Guibeaa puruðe Saul ɫabarima jūsiðaa. Mama Nahasaba jaradara purua jūma nēɫɫɫɫsiðaa. Mañ carea jūmarāda jīābi ɫɫga nūmesia.

⁵ Māwā panɫne Saulora idji paca bara idji ējūāneba zepeda nāwā iwiðisia:

–¿Sāwāsiðaa? ¿Cārē cārēā jācua jīā duana?–

Mañne puruba Sauloa Jabeðebemarāba jarapeðadara jūma nēɫɫɫɫsiðaa. ⁶ Saulba mañ ūrīsiðe Ācōrē Jaureðeba ɫesia. Nahasaba israelerā bié oi jarada carea Saulora bio quīrūsia. ⁷ Ara mañda pacada umé beasia. Drapetapeða tɫcuasia. Dji tɫcuadara Israel puru ɫeaza diabuecuasia. Dji edepeðadaba puruza nāwā jarasiðaa:

–Bariduada Sauloare idjaba Samueleare djōne wānaéɫɫɫ, idji pacara ara nañ paca quīrāca beaðia.–

Ēberāā mañ ūrīpeðadara Ācōrēba bio ne wayabisia. Mañ bēā abari crīchada edaðapeða djōne wāsiðaa.

⁸ Saulba ādjirāra Beze puruðe jɫresia. Ādji juachasiðe Judaðebemada treinta mil panasidāa, waabema israelerāda tresciento mil panasidāa. ⁹ Mañbe Jabeðebemaba diabuepeðadarāa Saulba nāwā jarasia:

-Jabedebemarãa jaraɗadua nu umatipa ɓai naëna dairãba ãdjirãra êdra ɓɓɗida.-

Ara maɓda êberãrã Jabedebemaba diabuepedadara jêda wãnapeda Saulba jaraɗara purua jarasidaa. Maɓ ùrĩsidaa Jabedebemarãra bio ɓɓsriɗasidaa. ¹⁰ Maɓne ãdjirãba amonitarã boro Nahasaa sewadeba jarasidaa:

-Nu dairãra ɓɓ jɓwaeda panenia. Maɓne dairãra ɓɓa quĩrã ɓɓ quĩrãca odua.-

¹¹ Baribɓɓɓ nurẽma Saulba idji sordaorãda cãbana awara awara ɓɓsia. Idjia zocãrã edasia idjaba dewara boro umé panɓa ãdjiza aɓari quĩrãca diasia. Wadi pãimaena amonitarãra urade wãnapeda quena panasidaa aɓa umatipa babɓɓɓɓɓ. Dji zocai panenara memenesidaa. Ni aɓa bida ãbaa panenaé basía.

¹² Maɓne israelerãba Samuelea jarasidaa:

-¿Cairãɓɓɓ Saulora dadjirã boro baida quĩrãé panasida? Dairãa jaraɗadua beadi carea.-

¹³ Baribɓɓɓ Saulba jarasia:

-Mãwãéa. Iɗi ni aɓaɓda beadaéa ãcõrẽba dadji israelerãra êdra edada bẽrã.-

¹⁴ Maɓbe Samuelba purua jarasia:

-Gilgaldaa wãna. Jãmabɓɓɓ Saulora dadjirã boroda wayacusa jara ɓɓɗida.-

¹⁵ Ara maɓda jũma israelerãra Gilgaldaa wãnapeda ãcõrẽ quĩrãpita Saulora ɓɓsidaa ãdjirã boroda ɓamãrẽa. Maɓbe ãcõrẽ ume necai beadi careabema animarã dragada babue diaɗapeda purura Saul sida ãbaa bio ɓɓsriɗa ne cosidaa.

12

Samuelba israelerã Saul jɓwaeda ɓɓɗa

¹ Mãwãnacarea Samuelba jũma israelerãa nãwã jarasia:

–Bārāba jarapedadara mĭa jŭma osia. Mĭa aĕa ĕasĭa bārā boroda ĕamārēā. ² Iĕira idjiabara bārāra pe eroĕaya. Mĭra drōāda ĕa bēra boro torroa ĕa. Mĭ warrarā drōā ĕea sĭda bārā ume panĕa. Mĭ cŭdra eĕalĕa aĕa ĭdĭ ewarĭdaa bārāra pe eroĕasĭa. ³ Mĭra bārā quĭrāpĭta ĕa. Mĭa djārā pacada, burro sĭda jārĭca basĭa idjaba sewadeba djārāra biĕ jaraca basĭa ni biĕ oca basĭa. Mĭra paratabari ni aĕalare ĕaca basĭa. Baribara mĭa cadjiruada osĭbara, bārāba Ācōrē quĭrāpĭta, dadjĭrā boro idjĭa edaĕa quĭrāpĭta bĭda jaradadua. Biĕ o ĕadeba djārāneda edasĭbara mĭa jŭma jĕda diaya.–

⁴ Puruba panusia:

–Ba dairāra sewadeba biĕ jaraca basĭa ni biĕ oca basĭa. Djārāneda jārĭca basĭa.–

⁵ Samuelba jarasĭa:

–Ācōrēba, dadjĭrā boro idjĭa edaĕa bĭda ŭrĭsĭdaa bārāba mĭra bedeade ĕlēana a panĕa.–

Puruba panusia:

–Māē, māwā ĕa.–

⁶ Maĭbe Samuelba jarasĭa:

–Ācōrēbara Moiseda, Aaroĭ sĭda edapeĕa dadjĭ drōā naĕnabemarāra Egiptodeba ĕdra enesia. ⁷ Maĭ bēra quĭrācuĭta ŭrĭnadua. Bārāba Ācōrē awara aĕa bārā boroda ĕamārēā ĕabĭsĭdade biĕ osĭdaa. Maĭgĕra Ācōrē quĭrāpĭta mĭa bārā ebuĕa cawabiya. Ācōrēba bārāra, bārā drōā naĕnabemarā sĭda bio carebasĭa. ⁸ Jacobo Egiptode ĕade wānacarea egiptorāba idjĭdeba yōpedadarāda biĕ osĭdaa. Maĭ bēra ādjĭrāba Ācōrēa quĭrā djuburiada iwĭdĭapeĕa idjĭa Moiseda Aaroĭ sĭda ādjĭrāmaa diabuesĭa. Maĭbe Moiseba Aaroĭ ume bārā drōā naĕnabemarāra Egiptodeba ĕdra enesĭdaa naĭ ĕjŭāne pananamārēā.

⁹ Baribɫɾɫ dārǎēne ādjirāba Ācōrēra igarasidaa. Mañ carea idjia Hazorǎebema sordorā boro Sisarāa ādjirāra idu poyabisia. Mañ awara pilistorāa, Moab druadebema boroa biǎa ādjirāra idu poyabisia.* ¹⁰ Māwā panɫne israel-erāba Ācōrēa nāwā quirā djuburiada iwidišidaa: “Dairāba cadjiruada osidaa. Bɫra igaradapeda Baalda, Astarte sida ěpēšidaa. Baribɫɾɫ bɫa dairāra dji quirū jɫwaedabemada ědrɫ ɫɫibɫɾɫ, bɫdrɫ ěpē panania.” ¹¹ Mañ carea Ācōrēba Gedeoñ Jerobaal abadada, Baracoda, Jepteda idjaba mñ sida diabuesia bārā dji quirūnebemada ědrɫ ɫɫmārēā. Māwā bārāra necai panebadjidāa.

¹² Baribɫɾɫ amonitarā boro Nahasada bārā ume djōne zebɫɫada cawasidaa bārāba mñā nāwā jarasidaa: “Aɫa ɫɫɫdua dadjirā boroda ɫamārēā.” Ācōrēra dadjirā boromīna bārāba māwā jarasidaa. ¹³ Idi bārāba edapedada borora nama ɫɫa. Bārāba iwidiapedada Ācōrēba diasia. ¹⁴ Baribɫɾɫ Ācōrēra waya pananadua. Idjia jara ɫɫɫra iñā oǎadua. Ni maārī biǎa igararānadua. Bārāba, bārā boro biǎa idjida wārāda ěpēnibɫɾɫ, bia duanania. ¹⁵ Baribɫɾɫ idjia jara ɫɫɫda iñānaǎbɫɾɫ idjaba igaradibɫɾɫ, idjia cawa oya bārā drōā naēnabemarā cawa oǎa quirāca.†

¹⁶ Aɫɫadua. Bārāba ununia Ācōrēba bārā quirāpita ne ununacada obɫɫada. ¹⁷ Ara nawena trigo jara nūmɫ bērā cue zecaa. Baribɫɾɫ mñā Ācōrēa iwidiya cue zebimārēā idjaba baa sida ɫaebimārēā. Mañneba bārāba cawadia Ācōrē quirāpita cadjiruada osidada idji awara aɫa bārā boroda ɫamārēā iwidišidade.–

¹⁸ Ara mañda Samuelba Ācōrēa iwidišia. Mañne Ācōrēba cuera zebisia. Baa sida ɫae nūmebisia. Mañ

* 12:9 Sisarā. Jucee 4:1-3. Pilistorā, moabitarā. Jucee 10:6-7. † 12:15 Bārā drōā naēnabemarā cawa oǎa quirāca. Hebreo bedeade māwā ɫɫ ɫɫa. Griegoǎe nāwā ɫɫa: “Bārā boro sida cawa oya.”

unubɔɔɔɔɔɔɔɔ puruba Ācōrēda, Samuel sida bio wayasidaa.

¹⁹ Mañ carea jūmarāba Samuelea jarasidaa:

–Dairā, bɔ nezocarā beuranamārēā Ācōrēa iwidiɔɔɔɔɔɔ. Dairāba naēna cadjiruwa opeɔɔɔɔɔɔ awara wayacusa cadjiruwa osidaa Ācōrē awara aba dairā boroda bamārēā iwidiɔɔɔɔɔɔɔɔ.–

²⁰ Samuelba jarasia:

–Ne wayarānada. Wārāda bārāba bio cadjiruwa osidaa. Jāɔɔɔɔ Ācōrēra waa igararānada. Wārāda soɔɔɔɔɔɔ idjira epēnada. ²¹ Jɔɔɔɔɔ oɔɔ Ācōrē beɔɔɔɔ epērānada. Maɔɔɔɔɔɔ bārāra poya carebaɔɔɔ ni poya eɔɔɔɔ bɔɔɔɔ, wārā ācōrēé bēra. ²² Baribɔɔɔ Ācōrēba quĩrāna bēra bārāra edasia idji puru bamārēā. Mañ bēra idjia bārāra igaraéa ni abɔɔɔɔ idjida bié jararānamārēā. ²³ Mɔɔɔ bārā carea iwidi baya. Māwā oéɔɔɔ Ācōrē quĩrāpita cadjiruwa o baya. Mañ awara mɔɔɔ waɔɔɔɔɔɔ jaradia baya sāwā jipa nĩbaɔɔɔɔ panɔɔɔ. ²⁴ Bārāba unusidaa Ācōrēba bārā itea ne waibɔɔɔɔ o bɔɔɔ. Mañ bēra aba idjidɔɔ wayaɔɔɔɔ. Soɔɔɔ idjida epēnada. ²⁵ Baribɔɔɔ cadjiruwa o pananibɔɔɔ, Ācōrēba bārāra, bārā boro sida āyā bɔɔɔ.–

13

Pilistorā ume djōpeɔɔɔɔ

¹ Saul 30 poa baside israelerā boroda besia. Idjira 42 poa ādji boro basía.*

² Saulba sordaorāda mil ũbea edasia. Mil umé idji ume panasidaa Micmá purude Betel eyaɔɔɔ bɔ ējūāne. Mil aba idji warra Jonatañ ume panasidaa Guibea purude Benjamiñneba yōpeɔɔɔɔ ējūāne. Saulba waabema sordaorāra ādji diguiɔɔɔ jūma wābisia. ³ Guebá purude

* ^{13:1} Hebreo beɔɔɔɔ mañ versículora ebuda bɔɔɔ.

Jonataãra pilistorã sordaorã duanabadamaa wãpeda ãdjirãra quenasia.† Maãda pilistorãba cawasidaa. Maã carea Saulba jũma Israel druade cachirura zabisia jũmarãda djõne zedamãrẽã. Maãne nãwã jarabisia: “Hebreorã, ãrĩnadua.” 4 Naã bedẽada ãdjirãba ãrĩsidaa: “Saulba pilistorãra quenasia. Maã carea pilistorãba dadji israelerãra quĩrãma panã.” Ara maãda israelerãra Gilgal purudaa wãsidaa Sauloare djõni carea.

5 Maãmisa pilistorãra dji jãresidaa israelerã ume djõni carea. Djõbada carretada treinta mil idjaba cawayoẽeba djõbada sordaorãda sei mil edesidaa.‡ Waabema sordaorã edepedãdara bio cãbana panã bẽrã poya juachadaé basia. ãdjirãra Micmãnaa wãnapeda Bet-aveãneba ãmãdau odjabariare duanesidaa.

6 Israelerãba cawasidaa ãdjirãra minijĩchiade panãda, pilistorãra ãdji cãyãbara zocãrãara panã bẽrã. Maã carea uria beade, jogoa beade, mõgara waibãla cobeade, idjaba baido juebada uria baido neé beade bida mĩrũcuasidaa. 7 Idjaba Jordaã do quĩrãrẽ ãcãrã mĩrũcuasidaa Gaẽeba yõpedadarã duanãma Gala druade. Baribãrã Saulora Gilgalde besia. Idji ume panã sordaorãra bio ne wayaaba cacua ure duanasidaa.

8 Samuelba jarada quĩrãca Saulba domia aba idjira jãã basia.§ Mãwãmĩna Samuelera waðibida Gilgalde jũeé basia. Maãne Saul sordaorãra memenebãda basia. 9 Maã carea Saulba jarasia:

–Animarãda jũma babue diaði carea enenadua. Animarã ãcõrẽ ume necai beaði careabema sida enenadua dji dragada babue diaði carea.–

† 13:3 Guebã. ãcãrãmaarã Guebãra Guibea purua. ‡ 13:5 Treinta mil. ãcãrã cartade tres mil bãl bãla. § 13:8 1 Samuel 10:8.

Maľbe Saulba animarāra Ācōrēa jūma babue diasia.
¹⁰ Ara māwā ođacarea Samuelera jūēsia. Ara maľda Saulba idjira audiabariđe wāsia. ¹¹ Maľne Samuelba jarasia:

–¿Cārē cārēa bla jāwā animarāra Ācōrēa babue diasi?–
 Saulba panusia:

–Mļa jāwā osia mļ sordaorāra memeneblda bēřā id-
 jaba bla jarađa ewariđe blra zeé bađa bēřā. Maľ awara pilisteorāra Micmáne jare duanla dadjirā ume djōni
 carea. ¹² Mļa crīchasia nama Gilgalđe ādjirāra dadjirā
 ume isabe djōne zeđida. Maľne mļa wađibiđa Ācōrēa diaé
 ʒasia carebamārēā. Maľ carea māwā ocara bađamīna mļa
 animarāda babue diasia.–

¹³ Bariblrl Samuelba panusia:

–Bla crīcha neé ʒl quīřāca jāwā osia. Ācōrēba jarađara
 bla iĵāé basía. Iĵānabara idjia blda, bldēba yōbldarā
 siđa ewariza israelerā bororāda ʒlcasia. ¹⁴ Bariblrl
 idjia jarađara iĵānaé bēřā blra dārā israelerā boro baéa.
 Ācōrēba dewara ēberāda ʒlya idji puru boroda ʒamārēā.
 Maľ ēberāba oya Ācōrēba quīřā ʒl quīřāca.–

¹⁵ Ara maľda Samuelera Gilgalđeba Guibea puruđaa
 wāsia Benjamiľneba yōpeđadarā ējūāne. Maľbe Saulba
 sordaorā wađi idji ume panlda juachasia. Jūma ābaa
 seisciento panasídaa.

15

Ācōrēba Saul igarađa

¹ Ewari aba Samuelba Sauloa jarasia:

–Ācōrēba mļra diabuesia blra idji puru Israel boroda
 ʒamārēā. Maľ bēřā Ācōrēba jara ʒlra quīřācuíta ūří-
 dua. ² Ācōrē ne jūma poya ʒlba nāwā jara ʒla:
 “Mļa amalecitarāda cawa oya israelerā bié opeđada

carea. Israelerã Egiptoðeba ãdrasidade amalecitarãba ãdjirãra idu wãyã wãbidaé basía.* 3 Mañ carea ãdjirãra jũma quenane wãnadua. ãdjirãba ne eroþea sida jũma babuedadua. Ni maãrĩ bida ãdjirãra quĩrã djoburiarãnadua. Umaquĩrãrãda, wẽrãrãda, warrarãda, djiwidi topeðada sida jũma quenanadua. ãdji pacada, ovejada, cameyoda, burro sida jũma quenanadua.”-

4 Ara mañda Saulba idji sordaorãra Telaiñ puruðe ãbaa jarepeða juachasia. Mañne Judaðebemada die mil panasidaa. Waabema sordaorãda dosciento mil panasidaa. 5 Mañbe Saulora idji sordaorã ume Amale puruðaa wãsidaa. Puru caita jũenapeða do zaque orrocawa mĩrũsidaa cawaéne uraðe wãni carea. 6 Mañne Saulba quenitarãa nãwã jarasia:†

-Dairãba amalecitarãra jũma quenania. Mañ bẽrã ãdjirã tãenabemada isabe ãyã wãnadua. Dairãba bãrãra bea quĩrãé panla, dai drõã naenabemarã Egiptoðeba ãdrasidade bãrãba carebapeðada bẽrã.-

Ara mañda quenitarãra amalecitarã tãenabemada ãyã wãsidaa. 7 Mãwãnacarea Saulba idji sordaorã ume amalecitarãra quenane wãsidaa Havilaðeba aba Sur ëjũãnaa. Sur ëjũãra Egiptoðeba ãmãdau odjabariare bla. 8 Amalecitarãra necoba jũma quenasidaa. Baribrl ãdjirã boro Agã abadada jidasidaa. 9 ãcõrẽba jũma quenanaduða adamĩna idjaba ãdjia eroþea sida babuedaduða adamĩna Saulba idji sordaorã bida mãwã oðaðé basía. Amalecitarã boro Agãra beaðaðé basía. Idjaba dji biara þea ovejada, pacada, paca zaque boreguea þeada, oveja zaque sida beaðaðé basía. Mañ awara jũma ne bia þeada

* 15:2 Exodo 17:8-16. † 15:6 Juece 1:16-18.

babuedaé basía. Aþabe dji mãcuaé þeada idjaba sirié þeada babuesidaa.

¹⁰ Mãwãnacarea Æcõrëba Samuelea nãwã jarasia:

¹¹ –Mãra sopua þla Saul carea. Idjira bãrã boroda þladamĩna idjia mãra igarasia. Mãra jaraðara ijã oé basía.–

Mañ ùrĩna carea Samuelera bié þesia. Jũma mã diamasi Æcõrëa beðea þasia. ¹² Nurëma diapedeða pirabaripeða Saulora jlrude wãsia. Mãlne Æcrlþba jarasidaa Saulora Carmel puruðaa wãpeða mõgara waiþlada ãta nũmlsida amalecitarã poyaðada quĩrãnebabi carea. Mamaþba idjira jëða Gilgalëaa wãsiada asidaa. ¹³ Samuel Saul þlma jũëside Saulba nãwã jarasia:

–Æcõrëba þlra carebaya. Idjia jaraðara mã jũma ijã osia.–

¹⁴ Samuelba panusia:

–Mãwã baiþlra ð mã sãwã ovejara, paca sida þia du-anlda ùrĩ þl?–

¹⁵ Saulba jarasia:

–Mã sordaorãba amalecitarãneda jãrĩnapede enesidaa. Dji biara þea ovejara, paca sida zocai þlsidaa þl Æcõrëa babue diadi carea. Bariblrã waabemada dairãba jũma quenasidaa.–

¹⁶ Mãlne Samuelba Sauloa jarasia:

–Chuþea ùrĩdua. Æcõrëba iði diamasi jaraðada mã jaraya.–

Saulba panusia:

–Mãëteara jaradua.–

¹⁷ Samuelba jarasia:

–Naëna þlra dji dromaéða crĩcha þadamĩna ðidira þlra Israelëba doce puru yõpeðarã boroéca?‡ ð Æcõrëba þlra dadji israelerã boroda þlé basica? ¹⁸ Æcõrëba

‡ 15:17 1 Samuel 9:21.

²⁷ Māwā jarapeđa Samuelera wābлгл basía. Mañne Saulba idjia cacuade jл ъл ide jidabлглде maãrĩ cõã edasia.

²⁸ Samuelba idjía jarasia:

–Бла мл̄ wua cõã edaða quĩrãca ãcõrẽba бл israelerã boro bađada idi jãrĩpeđa dewara ãberãa diasia. Mañ ãberãra бл cãyãbara biara ъла. ²⁹ Israel ãcõrẽ dji Droma ълra sewa ocaa idjaba beđeа aba ъла. Mañ bẽrã idjia oyaða ađara quĩrã awara ocaa ãberãba obada quĩrãca.–

³⁰ Saulba jarasia:

–Mļa wãrãda cadjiruada osia. Baribлгл мл̄ quĩrã djuburia israelerã quĩrãpita, dji nocorã quĩrãpita biđa mļa quĩrã perabirãdua. Sordaorã paплmaa wãna mļa ãcõrẽa bia beđeai carea.–

³¹ Mañbe Samuelera Saul ume sordaorã paплmaa wãnapеđa Saulba ãcõrẽa bia beđeasia. ³² Mãwãnacarea Samuelba jarasia:

–Amalecitarã boro Agára namaa enenadua.–

Samuelmaa enebłdade Agára necai ъasia beaðaéđa crĩcha ъaða bẽrã. ³³ Baribлгл Samuelba idjía jarasia:

–Бла necoba zocãrã beapeđa wẽrãrãda warra neé ъasia. Ara mañ quĩrãca mļa бл papa siđa warra neé ълya.–

Māwā jarapeđa Gilgalde ãcõrẽ quĩrãpita Samuelba idjira necoba beatapeđa pichipichia тcuasia.

³⁴ Mãwãnacarea Samuelera idji puru Ramánaa wãsia. Saulora idji puru Guibeaðaa wãsia. ³⁵ Mамалba лтаа Samuelba waa Saulora acłде wãé basía. Baribлгл ãcõrẽba Saulora israelerã boro bađada igarađa bẽrã Samuelera idji carea bio sopua ъasia.

16

Samuelba Davi israelerã boroda ълаđa

¹ ãcõrẽba Samuelea jarasia:

–¿Bɫara aɓa sãɓbe Saul carea sopua ɓai? Mɓa idjira israelerã boro baɗada igarasia. Mɓa quiĩrã ɓla bɫara Beleɓnaa wãida ẽberã Jesé abadamaa.* Idji warradebema mɓa aɓa ɓɫya israelerã boroda ɓamãrẽã. Maɓ carea nedragada cachude tɫ edapeda idjimaa wãdua.–

² Samuelba Æcõrẽa jarasia:

–Baribɫɫɫ mɓda wãibɫɫɫ, Saulba cawasira mɓra beaya.–
 Æcõrẽba panusia:

–Mãẽteara paca zaqueda ededua. Bariduaba iwidibɫɫɫ jaradua ɓla animarãda Æcõrẽa babue diade ze ɓɫda. ³ Bɫa animarã babue diade wãbɫɫɫɫe Jeséra edodua ɓɫ ume wãmãrẽã. Maɓne mɓa cawabiya ɓla sãwã oida ɓɫda. Mɓa jarabɫɫɫ ẽberãda ɓɫdua israelerã boroda ɓamãrẽã. Maɓne nedragara idji boro ãrɓ weadua.–

⁴ Æcõrẽba jaraɗa quiĩrãca Samuelba osia. Beleɓne jũeside mamabema nocorãba ne wayaaba idjira audia-
 ɓaridapeda nãwã iwidisidaa:

–¿Bɫara necai zebɫɫɫca?–

⁵ Samuelba panusia:

–Mãẽ, mɓa naɓ paca zaqueda Æcõrẽa babue diade ze ɓɫa. Maɓ carea Æcõrẽ quiĩrãpita bia duanani carea oɗadua. Mãwãnacarea animarãda babue diade wãnia.–

Maɓbe Samuelba Jeséra idji warrarã sida Æcõrẽ quiĩrãpita bia ɓɫpeda edosia idji ume animarã babue diade wãnamãrẽã. ⁶ Ædji jũesidade Samuelba Jesé warra Eliáda unupeda nãwã crĩchasia:

–Wãrãda naɓdrɫ Æcõrẽba edasia israelerã boroda ɓamãrẽã.–

⁷ Baribɫɫɫ Æcõrẽba idjía jarasia:

---

* 16:1 Jesé. Æɫɫɫ cartade Jeséra Isaí abadaa.

–Aḅabe dji drasoada, quĩrãwãrẽã siḁa acḷrãdua. Ëberãba maḷra acḷbaria. Baribḷrḷ mḷara sodrḷ acḷbaria. Naḷ ãberãda mḷa edaé ḅḷa israelerã boroda ḅamãrẽã.–

⁸ Maḷbe Jeséba idji warra Abinadáda Samuel quĩrãpita trḷsia. Baribḷrḷ Samuelba jarasia:

–Naḷgḷ siḁa Ācõrẽba edaé ḅḷa.–

⁹ Maḷbe Jeséba idji warra Samáda Samuel quĩrãpita trḷsia. Baribḷrḷ Samuelba jarasia:

–Naḷgḷ siḁa Ācõrẽba edaé ḅḷa.–

¹⁰ Jeséba siete warrarãra Samuel quĩrãpita trḷsia. Baribḷrḷ Samuelba jarasia Ācõrẽba ni aḅal ādjidebemada edaé ḅḷda israelerã boroda ḅamãrẽã. ¹¹ Maḷne Samuelba iwiḁisia:

–ḅḷa ¿waa warrarã neé ḅḷca?–

Jeséba panusia:

–Dji jĩrũarebemada neéa ovejada waga ḅḷ bẽrã.–

Maḷ carea Samuelba jarasia:

–Idjira jḷrḷbidua. Idji jũei naēna ne coḁaéa.–

¹² Ara maḷda Jeséba idjira jḷrḷbisia. Maḷ warrara quĩrãwãrẽã ḅasia idjaḅa cacua ḁowa ḅasia. Idjira dau biya querasia. Maḷne Ācõrẽba Samuelea jarasia:

–Naḷdrḷ mḷa edasia. Maḷ bẽrã idji boro ḷrḷ nedragara weadua israelerã boroda ḅḷmãrẽã.–

¹³ Ara maḷda Samuelba nedragara edapeḁa dji djabarã quĩrãpita maḷ warra ḷrḷ weasia israelerã boroda ḅamãrẽã. Maḷ ewarideba ḷtaa Ācõrẽ Jaurera maḷ warra Davi ume ḅabadjia. Mãwãnacarea Samuelera ādjima ḅaḁada idji puru Ramánaa wãsia.

Davi Saul itea traja ḅeḁa

¹⁴ Maḷ ewaride Ācõrẽ Jaurera Saul ume ḅaḁada āyã wãsia. Maḷne Ācõrẽba jaida idjimaa idu zebisia ewariza

mĩã sē ðamãrēã. ¹⁵ Mañ carea Sauloare ðeaba idjía jarasiðaa:

–Dai djuburia ũrĩdua: Ācōrēba blra jaiã idu mĩã sēbi ðla. ¹⁶ Mañ carea dai boro, dairãa arpa zá cawa ðlda jlrλbidua. Mãwãra jaiba mĩã sēblrλðe mañ ēberãba arpara zaya bl necai ðemãrēã.–

¹⁷ Saulba jarasia:

–Mãēteara arpa bio zá cawa ðlda jlrλðe wãnapeda mĩmaa enenadua.–

¹⁸ Mañne idjiare ðea abalba nãwã jarasia:

–Mĩã Beleñnebema Jesé warrada aþa unusia. Mañ ēberãba arpara bio zá cawa ðla. Idjira quĩrãwãrēã ðla, sozarra ðla, bio mēsã ðla, idjaba crĩcha cawaaðeba bedebaria. Mañ awara Ācōrēra idji ume ðla.–

¹⁹ Ara mañda Saulba Jesémaa ĩcλrλ nãwã jarade diabuesia:

–Dadjirã boro Saulba nãwã jara ðla: bl warra Davi, dji oveja wagabarida mĩmaa diabuedua.–

²⁰ Ara mañda Jeséba idji warra Davira Saulmaa diabuesia. Mañ awara pañda, uva þa animarã e oðade þl siða burro ĩrĩ jĩcuapeða diabuesia. Chiwatu zaque siða aþa diabuesia.

²¹ Davira jũēpeda Saul itea traja þesia. Saulba Davira bio quĩrĩã þasia. Mañ bēã idjira þasia idji djõi careabemada eronĩbamãrēã. ²² Saulba Davira bio bia unu þl bēã bedeada Jesémaa diabuesia Davira idji ume idu ðebimãrēã. ²³ Jaiba Saul mĩã sēblrλðe Daviba arpada zabadjia. Mãwã zá ðlðe Saulora necai ðebadjia jaira ãyã wãbadji bēã.

¹ Mañ ewaride pilisteo sordaorãda Soco purude Judadeba yõpedadarã ãjũãne ãbaa dji jãredapeda Epesdamiñ abadaðe duanesidaa. Mañ ãjũãra Soco puru idjaba Azecã puru ãsi basia. ² Mañne Saulora israelerã sordaorã ume Ela do caita ðΛ jewedade dji jãresidaa. Mama chãwẽ duanasidaa pilisteorã ume djõni carea. ³ Pilisteorãra eya abalde duanasidaa. Mañne israelerãra dewara eyade panasidaa. Jewedada ãdjirã ãsi basia.

⁴ Mañne pilisteorã duanλmalba ãberã bio mẽsrã ðlda jewedadaa zesia. Mañ ãberãra Goliã abadjidaa. Goliãra Gat purudebema basia. Idji drasoara sei bicaca auðu basia. ⁵ Idji borode ne zarea bronco oðada jã ðabadjia. Idji jãare bronco caðaba jũãtrλ jã ðabadjia. Dji zλglara cien libra auðu basia.* ⁶ Idji jĩrũ epanane bronco oðaba jũãtrλ jã ðabadjia. Mañ awara mĩãsu zaque bronco oðada ãcraðe awa ðabadjia.† ⁷ Idji mĩãsu waiðlada bio omoa basia. Dji quidara jiorro oða basia. Dji quida zλglara quince libra basica ðla.‡ Idji djõi careabema eronĩbabarida idji nocoare nĩbasia. ⁸ Goliãra jewedade nũmepeda israelerã sordaorã nãwã basia:

–¿Cãrẽ cãrẽã jãwã chãwẽ duanλ? Mãra pilisteoa. Jũma bãrãra Sauloare djõbadaa. Mãduða pilisteorã carea djõya. Mañ bãrã ãberãda aba edaðadua bãrã carea mã ume djõne zemãrẽã. ⁹ Idjia mlda poya beaibλrλ jũma dairãra bãrã nezocarãda panenia. Baribλrλ mla idjida beasira bãrãra dai nezocarãda panenia. ¹⁰ Idi mla bãrã israelerã orra beða ðla: ãberãda aba namaa diabueðadua mã ume djõmãrẽã.–

* 17:5 Cien libra auðu. Hebreo bedede ðλ ðla “cinco mil siclos.”

† 17:6 Mĩãsu zaque. λcλrλmaarã maλglara neco basia. ‡ 17:7 Hebreo bedede ðλ ðla “seiscientos siclos.”

¹¹ Mañ ũrĩbładae Saulora, idji sordaorã sida bio ne wayasidaa. Abeđa sãwã odida cawa crĩchadaé basía.

¹² Davira Jesé warra basía. Jeséra Epratađeba yõna basía. Juda druade Beleñ purude ðabadjia. Saul israelerã boro basiđe Jeséra bio drõada ðasia. Idjia warrarãda ocho erobasia. ¹³ Idji warrarã drõãara panłda ũbea Sauloare djõ panasidaa. Dji nabemara Eliá basía. Idjiarebemara Abinadá basía. Mañarebemara Samá basía. ¹⁴ Mañ ũbeabema warrarãra Sauloare djõ panasidaa. Davira Jesé warra dji jĩrũarebema basía. ¹⁵ Davira Saul ðłmaa wãpeđa jẽda Beleñnaa zebadjia idji zeza oveja waga ðai carea.

¹⁶ Mañmisa pilisteo Goliába diapeda, quewara biđa israelerãa orra beđeabadjia. Cuarenta ewari mãwã osia.

¹⁷ Ewari aña Jeséba idji warra Davia jarasia:

–Warra, bl djabarã itea nañ die pañda, nañ trigo jututida sida ě aba ededua. [§] ¹⁸ Mañ awara sordaorã boro itea nañ die quesoda ededua. Mañbe bl djabarã sãwã panłda iwidipeđa ãdjía jaradua ne diabuedamãrẽã. Mañneba mña cawaya ãdjira bia panłda.

¹⁹ Mañmisa Saulora, Davi djabarãra, waabema sordaorã sida Ela jewedade pilisteorã ume djõni carea panasidaa.

²⁰ Diapededa Daviba idji ovejara dewara ume ðeesia wagamãrẽã. Mañbe idji zezaba jaradara edapeđa wãsia. Davi jũene wãside israelerã sordaorãra djõne wãbłda bẽrã ðłga duanasidaa. ²¹ Mañne israelerãra pilisteorã chãwẽ duanł quĩrãpe chãwẽ duanesidaa. ²² Daviba ededara ne wagabari jłwade amepeda idji djabarã chãwẽ duanłmaa pira wãsia ãdji sãwã panłda iwidĩ carea. ²³ ãdji ume beđe a ðłde Gat purudebema mẽsrã bl Goliára pilisteorã chãwẽ duanłmalba jewedadaa zepeda israelerãa orra beđeasia idjia obari quĩrãca. Mañğłra Daviba jũma ũrĩsia.

§ 17:17 ě aña. Hebreo beđeade ðł ðła “efa.”

²⁴ Israelerāba Goliá unubɫadae bio ne wayadapeɫa jēda piraɫidaa. ²⁵ Ādjiduba jarasiɫaa:

–ǰBārāba jāɫ ēberāra unusiɫaca? Idjia dadjirāa orra beɫeade zebaria. Bariduaba jāɫ pilisteoda beaibɫɫɫ dadji boroba mañ ēberāra ne bara ɫɫya. Idji cau siɫa diaya. Mañ awara idjia parata diabi ɫɫra dji zeza ēberārāa waa diabiéa.–

²⁶ Daviba idji caita duanɫ ēberārāa nāwā iwidiɫia:

–Jāɫ pilisteo cacua wēāgoé taɫɫra ǰcai jāwā Ācōrē zocai ɫɫ sordaorāda orra beɫeai carea? Jāwā dadji israelerā bié jara ɫɫda aɫaɫba beaibɫɫɫ, ǰcārēda idjia diaéi?–

²⁷ Ādjia naēna jarapeɫadara wayacusa jarasiɫaa. ²⁸ Davi djaba dji nabema Eliába ūrīɫia Davira dewararā ume nēbɫɫɫ ɫɫda. Mañ carea quiŕūpeɫa Davia nāwā jarasia:

–ǰCārē cārēā zesi? ǰJāɫ oveja zocārāébe taɫɫda ējūā pōāsa ewaraga ɫɫde āduba ɫeesica? Māa cawa ɫɫa ɫɫra sāwā ɫɫda. ɫɫra namaa ze ɫɫa aɫabe dairā djō duanɫda acɫi carea.–

²⁹ Daviba panusia:

–Māa ǰcārē cadjiruada osi? ǰAɫabe iwidi ɫɫléca?–

³⁰ Ara mañɫa idji djaba caitabemada āyā wāɫia. Mañbe dewara ēberārāa Goliá beaidebemada iwidiɫide ādjia biɫa aɫarida panusiɫaa. ³¹ Daviba māwā iwidi ɫɫda ūrīɫiɫade ācɫɫɫba Saulmaa jaraɫe wāɫiɫaa. Mañ carea Saulba idjira trɫɫbisia. ³² Mañbe Daviba Sauloa jarasia:

–Mā boro, ni aɫaɫba jāɫ pilisteora wayaié ɫɫa. Mā, ɫɫ nezocara idji ume djōne wāya.–

³³ Saulba panusia:

–Bɫɫduba jāɫ pilisteo ume poya djōne wāéa. Acɫɫɫɫa ɫɫra waéi cūdrada ɫɫda. Mañne idjira drōāda ɫɫa. Idjira cūdra eɫaɫba djō ɫɫbaria.–

³⁴⁻³⁵ Daviba panusia:

–Mā boro, mā zeza oveja waga ɓaɓe imamada wa wida zepeda ovejada ca edesira māra caidu wāpeda idjia ca erobara jārībaria. Idjaba mañ animarāba māda orraibara idji quidatrāde jidapeda u jidabaria aba be-abarāda. ³⁶ Wida imama sida māwā obaria. Mā jāl pilisteo cacua wēāgoé tabara ara mañ quirāca oya, Ācōrē zocai ɓa sordaorāda orra beɓe ɓa bēra. ³⁷ Ācōrēba māra imama jawādebemada idjaba wi jawādebemada ēdra edasia. Ara mañ Ācōrēba māra jāl pilisteo jawādebemada ēdra edaya.–

Mañne Saulba idjia jarasia:

–Māēteara wādua. Ācōrēra ɓa ume ɓaya.–

³⁸ Ara māda Saulba idjia djōi careabema jārībarida Davia jābisia. Ne zarea bronca oɓada Davi boroɓe jābipeɓa jā jūātrabari sida Davia jābisia. ³⁹ Mañbe Daviba Saul necoda carāde jāpeɓa arima parā zasia. Baribara jāca bēra poya wāé basia. Daviba Saulo jarasia:

–Nañra jāca bēra māra poya wāé.–

Ara māda Daviba jūma ērācuasia. ⁴⁰ Mañbe idjia eronībari bacurura edapeɓa do zaqeda wāpeɓa mōgara borogoa queɓeada juesuma idji buchacade pe edasia. Mōgara tabaribarida idji jawāde edapeɓa pilisteo Goliá ume djōne wāsia.

⁴¹ Mañne Goliára Davimaa pīca zebra basia. Idji djōi careabema eronībarida idji nocoare nībasia. ⁴² Goliába bio acbarāde unusia Davira cūdra quirāwārē ɓada idjaba cacua dowa ɓada. Mañ bēra sirié ɓa quirāca unusia. ⁴³ Mañ carea nāwā jarasia:

–¿Cārē cārē jāwā bacuru catl zebra? ¿Māwāra māra usaca?–

Mañne idji ācōrē ɓe trāneba Davira bié jarasia. ⁴⁴ Mañ awara nāwā jarasia:

–Zedua, m̄la bλ djarara diaya āgosoba, mēābema animarā bida cođamārēā.–

⁴⁵ Baribλrλ Daviba panusia:

–Bλra m̄l ume djōne ze θλα neco bara, m̄āsu bara, idjaba m̄āsu zaque bara, baribλrλ m̄lra bλ ume djōne ze θλα Ācōrē ne jūma poya θλ tr̄neba. Idjira dai israelerā sordaorā Ācōrēā. Bλa idjīabλrλ orra beđeasia. ⁴⁶ Idi ara maļ Ācōrēba bλra m̄la poyabiya. M̄la bλra beapeđa oθlá tutaya. Bλ djarara, waabema pilisteorā djara siđa m̄la diaya āgosoba, mēābema animarā bida cođamārēā. Māwā jūmarāba cawađia wārā Ācōrēda dai israelerā tāēna θλda. ⁴⁷ Maļ awara nama duanλba cawađia Ācōrēba ēdrλ edacada necoba ni m̄āsuba. Nama Ācōrēdrλ djōya. Maļ bērā idjia bārāra dairāa poyabiya.–

⁴⁸ Maļne Goliára Davi beai carea caitaara wābλrλ basía. Ara maļda Davira idji ume djōne pira wāsia. ⁴⁹ Idji jawara buchacade berajupeđa mōgarada edapeđa Goliá-maa tabarisia. Maļ mōgarara pilisteo dratude jou dogosia. Maļba Goliára berrubari θaesia. ⁵⁰ Māwā Daviba mōgara tabaribariba Goliára poyasia. Neco neé idjira beasia. ⁵¹ Davira Goliá tabλmaa pira dogopeđa Goliá necoda ēūta edasia. Maļba aβeđa beatapeđa oθlá tutasia.

Waabema pilisteorāba ādjidebema mēsraara θλra beu tabλda ununapeđa memenesidaa. ⁵² Ara maļda Judadebema sordaorāra, waabema Israel sordaorā siđa djōni carea θλga duanenapeđa araa pira wāsidaa. Maļbe caiđu quena wāsidaa Saariļ puruđeba aβa Gat puruđeaa idjaba Ecroļ puruđe eđa wābada daucha. Maļ ora aβeđa jūma bira θasia pilisteorā beapedadaba.

⁵³ Māwā ēpē wāpedadacarea israelerā jēda zebλdade pilisteorāba ne beepedadara jūma edacuasidaa. ⁵⁴ Maļne Daviba Goliá borora edapeđa Jerusaleļ puruđeaa edesia.

⁶ Daviba pilisteo Goliá beadacarea israelerã sordaorãra jêda ãdji puruza wãsidãa. Israelerã puruza jũêne wãbɫ-dade wërãrãba Saulora audiabaribadjidãa. Mañne ɫs-riɫdaba trɫãbadjidãa, caribadjidãa, idjaba tɔnɔãda, dewara sida zabadjidãa.* ⁷ Mãwã cari panɫne nãwã trɫãbadjidãa:

Saulba ëberãda mil beasia baribɫɫ Daviba die mil beasia.

⁸ Mañ ùrĩside Saulora so ãrĩsia. Mañ carea quĩrũbiɫeba jarasia:

-Ãdjirãba jara panɫa Daviba ëberãda die mil beasida mañne mɫa milbe beasida. ¡Cawaéne idjira ãdjirã boroda ɫɫdia!-

⁹ Mamaɫba ɫtaa Saulba Davira quĩrãcuíta ɫabadjia.

¹⁰ Nurëma ãcõrëba jaida Saulmaa idu zebisia. Mañ jaiba idjira quĩrã cawaé nũmebisia idji de dromane. Mañne Daviba Saul carebai carea idji arpara zá ɫasia idjia obari quĩrãca. Saulba mĩãsuda idji jɫwade erobasia. ¹¹ Cawaéne Saulba mañ mĩãsuba araa tẽütasia. Idjia crĩchasia Davira dedãa su jidaida. Baribɫɫ Daviba ɫarima umé aubuesia su bearãmãrëã.

¹² Saulba cawa ɫasia ãcõrëra idji ume ɫadada ãyã wãsida baribɫɫ Davi ume ɫada. Mañ bërã idjia Davira waya ɫasia. ¹³ Mañ ewariɫe Davira mil sordaorã boroda ɫasia idji caita ɫarãmãrëã. Djõne wãbɫdaza Daviba sordaorãda edepeɫa bia enebadjia. ¹⁴ ãcõrëra idji ume ɫɫ bërã ne jũmane bia wãbadjia. ¹⁵ Davira ne jũmane bia wã bërã Saulba waya ɫasia. ¹⁶ Baribɫɫ jũma Judadebemarãba, waabema israelerã biɫa Davira bio quĩrã panasidãa djõne wãbɫdaza ãdjirãra edepeɫa bia enebadjia bërã.

¹⁷ Ewari aɫa Saulba Davia jarasia:

* ^{18:6} Dewara sida. Hebreo beɫeade mañra ebuɫa ɫɫã.

–Mā cau dji nabema Meráda b́la diaya b́l quima bamāreã. Mā aḅabe quĩrĩã ḅla b́ra m̃ itea sozarra djõ ḅaida Ācõrẽba djõbiblrlde.–

Bariblrl Saulba wārāda nāwā crĩcha ḅasia: “Mā Davi beai cāyābara biara ḅla pilisteorāba beaḅida.”

¹⁸ Mañne Daviba panusia:

–Bariblrl m̃ra dji dromaéa b́l wigu bai carea. Mā ēberārã siḅa dadji Israel druade dji dromarāéa.–

¹⁹ Saulba Davia idji cau Merára diai jaraḅamĩna dji ewari jũeside diaé basía. Āteblrl ēberã Adriel abadaa diasia. Adrielerã Mehola puruḅebema basía. ²⁰ Mañne Saulba dewara cau Mical abadada eroḅasia. Mañ wērāba Davira quĩrĩã ḅasia. Saulba cawapeḅa ḅsriḅasia. ²¹ Nāwā crĩchasia: “Mā cau Micalera Davia diaya. Mañbe idjiḅeba m̃ra Davira pilisteorã jlwade ḅaebiya.” Mañ carea Saulba wayacusa Dávia jarasia:

–Iḅiblrl wārāda b́ra m̃ wigu baya.–

²² Mañ ewaride Saulba idjiare ḅea nāwā jarasia:

–Bāḅuḅa Davi ume beḅeabldade jaraḅadua m̃ra idjira bio quĩrĩã ḅlda idjaba bārã biḅa idjira bia unu panlda. Mañ bēřã m̃ caura edaduada aḅadua.–

²³ Sauloare ḅeaba Davia māwā jarasiḅaa. Bariblrl Daviba panusia:

–M̃ra ne neé quirua idjaba dji dromaéa. ¿Ara jāwã quiruda dadjirã boro wigu baida ḅlca?–

²⁴ Sauloare ḅeara wānapeda Daviba jaraḅara Sauloa jũma nēblrlsiḅaa. ²⁵ Bariblrl Saulba crĩcha ḅasia Davira pilisteorã beabida. Mañ bēřã jarasia:

–Davia jaraḅadua m̃ cau carea paratara iwidié ḅlda. Mā aḅabe quĩrĩã ḅla idjia pilisteorã umaquĩrã cacua wēãgoḅa eda cien eneida. Idjía jaraḅadua pilisteorāba dadjirã bié opeḅada carea m̃ra ādjirãra aḅari quĩrãca bié o quĩrĩã ḅlda.–

²⁶⁻²⁷ Sauloare ðeaba Davia maãra jarasiðaa. Maã beðeara Daviba bia ùrísia dji boro Saul cauda eda quiĩrã ðaða bẽrã. Saulba jaraða ewari naẽna Davira idji sordorã ume wãnapeda dosciento pilisteorãra quenasidaa.† Daviba maã umaquiĩrãra cacua wẽãgocuapeda dji era Saulmaa edesia idji cau edai carea. Ara maãða Saulba idji cau Micalera diasia Davi quima bamãrẽã.

²⁸ Maãne Saulba wãrãda cawasia Æcõrẽra Davi ume ðaða idjaba idji cau Micalba Davira bio quiĩrã ðaða. ²⁹ Maã carea biara wayasia. Maãne Davi ume dji quiĩrũda ðesia aba beubãrãðaa. ³⁰ Maã awara pilisteorã ãdjirã ume djõne zebðaza Daviba dewara sordorã bororã cãyãbara auðuara poyabadjia. Maã bẽrã idjira trã ðãga ðesia.

19

Saulba Davi beai baða

¹⁻² Saulba idji warra Jonataã, idjiare ðeaa biða jarasia Davira beaðamãrẽã. Baribãrã Jonataãba Davira bio quiĩrã ðã bẽrã maãgãðebemada idjía jũma nẽbãrãsia. Nãwã jarasia:

–Mã zeza Saulba bãra bea quiĩrã ðã. Maã bẽrã quiĩrãcuita ðaðua. Nu diapeda puru dajada mĩrũ ðeðua. ³ Maãne mã zeza ume rãrãðe wãnia bã mĩrũ ðã caita. Mã bãðebemada idji ume beðeaya. Idjia oi crĩcha ðaða cawasira mã bã jaraya.–

⁴ Nurẽma Jonataãba Daviðebemada idji zezaa nãwã bia jarasia:

–Mã boro, bã nezoca Davira bié orãdua. Acãdua, idjia bãra ni cãrẽ cadjirua siða oé ðã ãtebãrã bio careba ðã. ⁵ Idji beaði adua Goliãra beasia. Maã ewariðe Æcõrẽba pilisteorãra jũma dadji israelerã poyabisia. Maã unusiðe

† 18:26-27 Doscientos pilisteorã. 2 Samuel 3:14ðe jara ðã Daviba cien beasida.

blara bio ɸasriɸasia. Baribɸɸɸ idi ɸcārē cārēã idjira bié o quĩrĩã ɸɸ? Idjia ni cārē cadjiruada oé ɸɸa ɸɸa idjira beai carea.–

⁶ Jonataĩba jara ɸɸ ũrĩbɸɸɸɸ Saulba panusia:

–Warra, Ācōrē quĩrãpita wārãneba jaraya: mĩa Davira beabiéa.–

⁷ Saul wãnacarea Jonataĩba Davira trĩpeda idji zeza ume bedeada jũma nēbɸɸɸsia. Maĩbe Jonataĩba Davira Saulmaa edepeda Davira Saul ume ɸesia naēna ɸada quĩrãca.

⁸ Maĩ ewaride israelerãra wayacusa pilisteorã ume djōsidaa. Davira djōne wãpeda zocārã quenabɸɸɸ carea pilisteorãra memenesidaa. ⁹ Baribɸɸɸ Ācōrēba jaira waya Saulmaa idu zebisia. Saũlorã mĩãsu catɸ chũmasia Daviba arpa zá ɸɸde. ¹⁰ Cawaéne Saulba Davira mĩãsuba su jidai basía baribɸɸɸ Daviba bera aubuesia. Maĩ bēã mĩãsura dedaa su nũmane wãsia. Ara maĩ diamasi Davira mĩrũ wãsia.

¹¹ Maĩ bēã Saulba sordaorãda Davi dedaa diabuesia aɸ pananamãrēã idjaba nurēma diapeda Davi beadamãrēã. Baribɸɸɸ idji quima Micalba Davia nãwã jarasia:

–Bɸda naĩ diamasi mĩrũ wãéɸɸɸ nu blara beadia.–

¹² Maĩ bēã dji dajadaa aɸbadaɸeba Micalba Davira jĩcaradeba uɸaa ɸɸpeda Davira mĩrũ wãsia. ¹³ Maĩbe Micalba jɸwaba oɸa ãcōrē waiɸɸada Davi cɸɸade ɸasia. Maĩ boroare chiwatu carada ɸɸpeda borobaba ãnēbari cobɸsia.* ¹⁴ Diapeda Saulba sordaorãa Davi jidabisiɸe Micalba jarasia idjira cacua bié ɸɸ bēã cɸɸade ɸada. ¹⁵ Sordaorãra Saulmaa jēda wãnapeda maĩra nēbɸɸɸsia. Baribɸɸɸ Saulba ãdjira wayacusa Davi jidade wãbisia. Nãwã jarasia:

---

* ^{19:13} Ācɸɸɸmaarã Micalba dji jɸwaba oɸa ãcōrēra Daviba cacuaɸe jɸbariba jɸ ɸasia.

–¡Cładee ɓɓ sida idjira jidadapeɗa młmaa enenadua beai carea!–

¹⁶ Ara małda sordaorāba Davira jidaɗe wāsidaa. Idji dede eɗa wānapɗa idji cładee jɓwaba oɗa ācōrɗa chiwatu cara bara taɓɓɗa unusidaa. ¹⁷ Mał carea Saulba idji cau Micalɗa jarasia:

–¿Cārɗe cārɗɗa młra jāwā cūrūgasi? ¿Cārɗe cārɗɗa mł dji quĩrūra mĩrū wāmārɗɗa carebasi?–

Micalba panusia:

–Idjia jarasia carebaéɓɓɓ młra beaida.–

¹⁸ Davi mĩrū wāsɗe Ramá puruɗaa Samuel aɓɗe wāsia. Mama Daviba jūma nɛɓɓɓɓɓ sāwā Saulba idjira osida. Małbe Davira, Samuel sida Nayo abadaɗaa panane wāsidaa. ¹⁹ Baribɓɓɓ ĩcɓɓɓ Sauloɗa jarasiɗaa Davira Nayoɗe ɓɓɗa Ramá puru caita. ²⁰ Ara małda Saulba sordaorāda Davi jidaɗe diabuesia. Ādjirā jūɛsiɗe Ācōrɗeɓa beɗeɗaɗarāda unusidaa Ācōrɗeɓa beɗeɗa duanɓɗa.† Samuelera ādji nocoare ɓasia. Małne cawaéne Ācōrɗe Jaurera Saulba diabueɗarāmaa zesia. Małbe ādjirā sida Ācōrɗeɓa beɗeɗa duanesidaa.

²¹ Saulba mał cawasiɗe dewara sordaorāda diabuesia. Jūɛsiɗe małgɓɓɓ sida Ācōrɗeɓa beɗeɗa duanesidaa. Mał bɛrā Saulba dewararāda diabuesia. Baribɓɓɓ małgɓɓɓ sida Ācōrɗeɓa beɗeɗa duanesidaa. ²² Mał carea ara idjida Ramá puruɗaa Davi jidaɗe wāsia. Secú abadaɗe baido jueɓaɗa uriama jūɛsiɗe iwiɗisia Davida idjaba Samuelɗa sāma panɓ cawaya. Małne ēberārāba jarasiɗaa ādjira Nayoɗe panɓɗa Ramá puru caita. ²³ Mał bɛrā Saulora Nayoɗaa wāsia. Wāɓɓɓɓɓ Ācōrɗe Jaurera

† 19:20 Ācōrɗeɓa beɗeɗa duanɓɗa. Hebreo beɗeɗe ebuda ɓɓɗa sāwā beɗeɗeɗaɗa. Zocārāmarā ādjia Ācōrɗe beɗeɗa mĩ cawaé jara duanesidaa waa dadjia ũrĩnaca beɗeɗe beɗeɗa duanesidaa.

idjima zepeda idji sida Ācōrēneba bedea besia. Māwā bedea wābɫɫda Nayode jūēsia Ramá puru caita. ²⁴ Mama idjia jā ɫɫra ērāpeda Samuel quīrāpita āsa diamasi bida Ācōrēneba bedea basia. Mañ carea abalɫa ne oca baɫada cawaēne o ɫeibɫɫ israelerāba nāwā jarabadaa:

–Saul sida ¿Ācōrēneba bedebarica?–

21

Davi mīrū wāna

¹ Mañ ewaride Davira Nobo purudaa sacerdote Ahimele acɫde wāsia. Baribɫɫ Ahimeleba Davira iduɫa zebɫɫda unuside dauperasia. Audiabaripeda nāwā iwiēisia:

–¿Sāwā jāwā bɫduɫa nī?

² Daviba sewadeba panusia:

–Dadjirā boro Saulba mĭā ne obi ɫɫa. Baribɫɫ ni abala mañgɫēbemada cawabirāduada asia. Mĭā jaraɫama mĭ sordaorā ume dji ununia. ³ Mērā, ¿cārēda eroɫɫ coi carea? Paɫda juesuma wa ne baridua ɫɫa eroɫɫ sida mĭā diadua.–

⁴ Mañne sacerdoteba panusia:

–Mĭa paɫ eroɫɫra baridua paɫēá. Ātebɫɫ Ācōrē quīrāpita ɫada paɫda eroɫɫa.* Bɫ ume paɫɫ sordaorāda iei wērārā ume cāinaé paɫɫɫɫ mañ paɫra mĭa diaya.–

⁵ Daviba panusia:

–Ni abalɫa wērā ume cāinaé paɫɫa. Dai djōne wābɫ-daza Ācōrē quīrāpita bia beadida paɫɫa. Iei biara māwā paɫɫa dadjirā boro Saulba diabueda bērā.–

⁶ Mañne sacerdoteba Davia paɫ Ācōrē quīrāpita ɫadara diasia dewarada neé ɫada bērā. Mañ paɫra eroɫɫasia paɫ djiwidida Ācōrē quīrāpita ɫada bērā. ⁷ Mañ ewaride Saul nezoca Doé abadada Ācōrē quīrāpita ne oi carea mama

---

* 21:4 Levitico 24:5-9.

basia. Idjira Edoñnebema basía. Saul oveja wagabadarã boro basía. ⁸ Mañne Daviba sacerdote Ahimelea jarasia:

-¿Bla djõbada necoda wa mĩásuda nama neé ðlca? Dadjirã boro Saulba isabe zebida bẽrã mñ necoda, dewara djõi careabema siða eneé basía.-

⁹ Ahimeleba panusia:

-Bla Ela jewedade beada pilisteo Goliá neco badada nama erobla. Dai sacerdote djio waga erobla jẽdaare wuaba blgrá bla.† Quĩrĩã ðlblrã, edadua. Mña dewarada neé bla.-

Daviba jarasia:

-Jãñ cãÿãbara biara ðlra neéa. Mña diadua.-

¹⁰ Ara mañ ewaride Davira Saul carea pilisteorã puru Gat abadaðaa mĩrũ wãsia dji boro Aquisi abadamaa.

¹¹ Mañne Aquisiare beaba jarasiðaa:

-¿Jari ðlra Davi, Israeldebema boroéca?‡ Wẽrãrã cari duanlne idjidebemada nãwã trãsiðaa:

Saulba eberãda mil beasia bariblrã Daviba die mil beasia.

¹² Adjia mãwã jarapedada carea Daviba bio cricha nũmesia. Bio waya basia Gat purudebema boro Aquisiba idjira beabida. ¹³ Mañ carea adji quĩrãpita quĩrãé ðl quĩrãca ðabadjia. Dji dede eða wãbadade idji ðichiwiwa orrecuabadjia idjaba idõbara idji icarade zowuabibadjia.

¹⁴ Mañne Aquisiba idjiare beaa nãwã jarasia:

-¿Jãñ eberãra quĩrãé tabla! ¿Cãrẽ cãrẽã idjira mñ quĩrãpita enesida? ¹⁵ ¿Idjira nama enesiðaca mñ quĩrãpita quĩrã cawaé ðamãrẽã? Bãrãmaarã ¿quĩrãé beara nama neéca? ¿Jãñ eberãra mñ dedebemada ãÿã ededadua!-

† 21:9 Sacerdote djio. Hebreo *bedeade bl* bla “efod.” Mañ versícu-lode ebuda ðlã cãrẽnebemada bedeada ðlda. ‡ 21:11 Davi, Israeldebema boro. Hebreo *bedeade bl* bla “Davi, nañ eñũñebema boro.”

22

¹ Mamaľba Davira Adulaľ puru caita eya uriađe mĩrũ ðađe wāsia. Davi djabarāba, dji zezaba, jũma dji zeza ēberārā biða idjira mama ðađa ũrĩsidade idji ume panane wāsidaa. ² Maľ awara jũma ēberārā bia mĩga ðeada, ne diai bara ðeada, sođe bié ðea siða idjima wāsidaa. Maľne Davira ādjirā boroda ðesia. Jũma ābaa cuatrociento panasidaca ðla. ³ Mamaľba Davira Mizpa puruđaa wāsia Moab druađe. Idjia Moab druađebema boroa nāwā jarasia:

–Mľ djuburia, mľ zezada mľ papa siða nama idu ðebidua aba Ācōrēba sāwā oida mľa cawabiblrđaa.–

⁴ Maľbe Daviba djibarirāra Moab druađebema boromaa edepeda amesia. Ādjirāra mama panesidaa Davi eyađe mĩrũ ðamisa. ⁵ Maľne Ācōrēneba ðeðeabari Ga abadaba Davia nāwā jarasia:

–Waa naľ eyađe mĩrũrādua. Jēda Juda druađaa wādua.–
Ara maľda Davira Haret oida wāsia.

Saulba sacerdoterā quenana

⁶ Ewari aba Saulora Guibea puruđe eya zaquede çũmasia tamarisco bacuru edre. Idji jlwade mĩāsuda eroðasia. Jũma idjiare ðeara idji ume panasidaa. Maľne ľcrlđ idjima zedapeda jarasidaa Davida, idji ume panlrā siða unusidada. ⁷ Saulba idjiare ðeaa nāwā jarasia:

–Ūrĩnada, bārāra mľ quĩrāca Benjamiľneba yōpedadarāa. Bariblrđ Judadeba yōna Jesé warra Davira dadji israelerā boroda ðeiblrđ, ĵidjia bārāa ējũada, uva ējũā siða diaica? ĵIdjia bārāra idji sordaorā bororāda ðlica?*

⁸ Māwāmĩna bārāra ðeðea ausidaca ðla mľ āyā ðleđi carea. Ni aþaľba mľa jaradaé basía mľ warra Jonataľra Jesé warra Davi ume ðeðea ðlsidada. Ni aþaľba

* 22:7 Hebreo ðeðeade nāwā bľ ðla: “ĵIdjia bārāra mil bororāda idjaba cien bororāda ðlica?”

mãda crĩchadaaca. Iđira młare ðaða Daviba młra beai carea ðla mł warra Jonatałba mławã crĩchabiđa bėrã. Baribłrł bārãba małnebemada młla jaradaė basia.–

⁹ Małne Edołnebema Doė ādji tãena ðłba nãwã jarasia:

–Młla Jesė warra Davira Nobo puruđe unusia. Idjira Ahitob warra Ahimele ume beđe a basia. ¹⁰ Ahimeleba Ācōrėa iwiđisia Daviba sãwã oida ðł cawaya. Mał awara dĵōbada neco pilisteo Goliãde bađada, coi careabema siđa diasia.–

¹¹⁻¹² Ara małda Saulba Ahitob warra Ahimelera, idji zeza ēberãrã siđa jũma trłbisia. Ādjirãra Nobo puruđe Ācōrė sacerdoterã basia. Ādjirã Saulma jũesidađe Saulba Ahimelea jarasia:

–Ahitob warra, młla jarabłrłra ũrĩdua.–

Ahimeleba panusia:

–Jaradua, mł boro.–

¹³ Małne Saulba iwiđisia:

–ĴCãrė cãrėa błra Jesė warra Davi ume mł beadi carea beđe a ausida? Młla cawa ðla bła pałda, dĵōbada neco siđa idjia diasida. Mał awara bła Ācōrėa iwiđisia Daviba sãwã oida ðł cawaya. Mał bėrã iđira idjia młra beai carea ðla.–

¹⁴ Ahimeleba panusia:

–Mãwãėa. Mł boro, jũma blare ðea cãyãbara Davira bl ume jipaara ðla. ĴIdjira bl wiguėca? ĴBl wagabada sordaorã boroėca?† ĴJũma bl diguidabemarãba idjira waya pañłca? ¹⁵ Iđibeblłrł młla Ācōrėa iwiđi ðłėa idjia sãwã oida ðł cawaya. Mał bėrã mł boro, jararãdua młra mł ēberãrã siđa beđeade pañłda. Wãrãda mł, bl nezocaba cãrė siđa adua ðla nał nėblradebemada.–

¹⁶ Baribłrł Saulba ĩjãnaė bėrã nãwã jarasia:

† 22:14 Ĵcłrłmaarã mał beđeaba jara ðla: “ĴBla jarabłrłra isabe ocaca?”

-Ahimele, blara, bl zeza ēberārā sīda mĭa jūma beabiya.-

¹⁷ Ara maĭda Saulba idji wagabada sordaorāa nāwā jarasia:

-ĴĀcōrē sacerdoterāra jūma quenanadua! Ādjirā sīda Daviare duanla. Ādjia cawasīdaa Davira mīrū nīda bariblarl mĭa jaraē basía.-

Bariblarl idji wagabada sordaorāba Ācōrē sacerdoterāra bea quīrīānaē basía. ¹⁸ Maĭ carea Saulba Edoĭnebema Doéa jarasia:

-ĴBlablarl Ācōrē sacerdoterāra quenadua!-

Ara maĭda Doéba ādjirāra quenasia. Maĭ ewarīde 85 sacerdoterāda ādji djio jĭ beada quenasia. ¹⁹ Maĭ awara sacerdoterā puru Noboēdaa wāpeĭa umaquīrārāda, wērārāda, warrarāda, djiwīdi toĭa queĭea sīda necoba jūma quenasia. Pacada, burroda, oveja sīda quenasia.

²⁰ Bariblarl Doéba quenablarlde Ahimele warra Abiatada Davi ĩmmaa mīrū wāsia.† ²¹ Maĭne idjia Davia nēblarlsia sāwā Saulba Ācōrē sacerdoterāra quenabisida. ²² Davība idjīa jarasia:

-Mĭ Nobo puruĭe ĩsīde Edoĭnebema Doé sīda mama ĩsīa. Mĭa cawa ĩsīa idjira Saulmaa wāpeĭa mĭ jāma ĩadara jaraida. Maĭ bērā mĭdrĭ beĭeade ĩla bl zeza ēberārā jūma quenana carea. ²³ Mĭ ume beĭdua. Ne wayarādua. Aĭari ēberāba mĭda, bl sīda bea quīrīā ĩla. Mĭ ume ĩsīra idjīa blara beaēa.-

26

Davība Saul bea ama ĩada

† 22:20 Ahimele warra Abiatada. Hebreo beĭeade bl ĩla: “Ahitob warra Ahimele warra Abiatada.”

¹ Mañ ewaride Zip purudebemarãda Guibeadaa wãnapeda Sauloa nãwã jarasidaa:

–Davira Haquila eya zaquede ějũã põãsa ewaraga ða quĩrãpe mĩrũ ða.–*

² Ara mañda Saulba dji biara ðea Israeldebema sordaorãda mil ũbea edapeda Zip ějũã põãsa ewaraga ðadaa Davi jãrãde wãsidea. ³ Mañne Haquila eya zaquede o icawa cãsidea. Mañ eya zaquera ějũã põãsa ewaraga ða quĩrãpe ða.

Mañne Davira ějũã põãsa ewaraga ðade basia. Idjia cawasia Saulba idjira jidade zebãrãda. ⁴ Mañ bẽrã ãcãrã diabuesia Saulora idji sordaorã sida sãma panãda cawai carea. Ādjirã jẽda zesidade jarasidaa wãrãda Saulda jũesida. ⁵ Mañbe Davira Saul idji sordaorã ume panãmaa chupea wãpeda quĩrãcuíta acãsia Saulda, Ner warra Abne sida sãma cãĩ panã cawaya. Mañ Abnera Saul sordaorã boro basia. Daviba unusia Saulora idji sordaorã ěsi cãĩ ðada. ⁶ Davira jẽda wãpeda hitidadebema Ahimele ume idjaba Seruyã warra Abisai ume bedeasia. Abisaira Joã djaba basia. Daviba ādjia iwidisia:

–¿Caida mã ume Saul cãĩ ðamaa wãĩ?

Abisaiba panusia:

–Mãda ða ume wãya.–

⁷ Mañ diamasi Davira Abisai ume Saul sordaorã panãmaa wãsidea. Jũesidade unusidaa Saulora cãĩ ðada. Idji boro nocoare mĩãsuda egorode su nũmasia. Mañne Abneda, idji sordaorã sida Saul cãĩ ða orrocawa cãĩ panasidaa. ⁸ Mañ carea Abisaiba Davia jarasia:

–Idi Ācõrẽba ða dji quĩrũra ða jãwade ðãbãrãã. Saulora mãã idu beabidua. Ara idji mĩãsuba idjira egorodaa su jidaya. Æarima aãa subãrãba beaya.–

* ^{26:1} ějũã põãsa ewaraga ða. Hebreo bedeade ðã ða “jesimoã.”

⁹ Baribɔɾɔ Daviba jarasia:

–Idjira bearādua. Ācōrēba ɛɔɔda boroda beasira idjia cawa oya. ¹⁰ Ācōrē quīrāpita mɔɔa jaraya aɔabe idjiabɔɾɔ Saulora beubida ɛɔa. Āībērā ewari aɔa idjia Saulora ara jāwā beubiya wa dji quīrū ume djō ɛɔɔe beubiya. ¹¹ Idjiabɔɾɔ Saulora dadjirā boroda ɛɔɔda bērā mɔɔa Saulora beaéa. Baribɔɾɔ idji jiadoda, mīāsusida idji boro nocoare ɛɔada edaɔapeɔa isabe wānia.–

¹² Ara maɔda Daviba mīāsuda, jiado sida Saul boro nocoare ɛɔada edaɔapeɔa wāsidaa. Ādjia opeɔadara ni aɔaɔba ununaé basía ni ūrīnaé basía. Ni aɔaɔda ɔɔɔmanaé basía Ācōrēba jūmarāda bio cāībigaɔa bērā.

¹³ Maɔbe Davira dewarabema eya zaque borodaa wāsia. Mama idjira Saul sordaorā paɔɔ quīrāpe tɔɔɔa aɔe ɛɔsia.

¹⁴ Maɔne Daviba Saul sordaorā boro Abneda trɔɔ jarasia:

–jAbne! jŪrī ɛɔɔa?–

Abneba panusia:

–jCaida jāwā dadjirā boro Sauloa ɛɔa ɛɔ?–

¹⁵ Daviba jarasia:

–jBɔɔra Israel druaɔe dji mēsɔāara ɛɔéca? Maɔda jɔcārē cārēa dadjirā boro Saulora wagaé ɛɔ? Idi ēberāda bārā cāī duanɔmaa wāpeɔa dadjirā borora beaida ɛɔsia. ¹⁶ Bɔɔa cadjiruada osia. Bɔɔa dadjirā borora wagaé ɛɔsia. Ācōrē quīrāpita mɔɔa jaraya: Ācōrēba ɛɔɔda borora bārāba wapedaɔaé bērā, bɔɔa bɔɔ sordaorā sida jūma beudida paɔɔa. Saul mīāsuda, jiado sida idji boro nocoare ɛɔaɔada jɔɔɔdua unui cawaya.–

¹⁷ Saulba cawasia Davida māwā beɔe ɛɔɔa. Maɔ bērā jarasia:

–Mɔɔ warra Davi, jɔɔɔa jāwā beɔe ɛɔɔa?–

Daviba panusia:

–Mãẽ, mĩ boro. Mĩda mãwã bedea ɓla. ¹⁸ Bła ɔcãrẽ cãrẽã mĩ, bła nezocada bié oi carea ëpẽ ɓl? ɔCãrẽneba mĩa bła bié osi? ɔCãrẽ cadjiruada osi? ¹⁹ Mĩ boro, mĩ djuburia mĩa jarabɓɓa ũĩdua. Ācõrẽba bɓda mĩ ume quĩrũbisibɓɓa mĩa idjía animarãda babue diaya bła quĩrũbira tumabimãrẽã. Baribɓɓa ëberãrãba bɓda mĩ ume quĩrũbisidabɓɓa, Ācõrẽba ãdjirãra bié ɓɓa. Ādjirãba mĩra Ācõrẽba diaɗa druadebemada ãyã jɓretabɓda quĩrãca nama mĩrũ zebisidaa. Nãwã jarabɓdaca ɓla: ãyã wãdua dewara ãcõrẽ ɓea ëpẽmãrẽã. ²⁰ Nama Ācõrẽba diaɗa drua ãĩ mĩra bearãdua. Mĩra usa tĩ quĩrãca ɓɓaé ɓl bërã ɔbła cãrẽ cãrẽã mĩra beai carea jɓɓ ɓl? ɔEyaɗe suërru beai carea jɓɓ ɓl quĩrãca mĩra ëpẽ ɓla!–

²¹ Mã carea Saulba panusia:

–Mĩ warra Davi, mĩa cadjiruada osia. Ēberã crĩcha neé ɓl quĩrãca mĩa bio ãĩ o ɓasia. Mĩ ume jëda wãna. Iɗi bła mĩra beaɗaé bërã mĩa bła waa bié oéa.–

²² Daviba panusia:

–Mĩ boro, bła mĩãsurã nama ɓla. Sordaoda aɓa diabuedua edaɗe zemãrẽã. ²³ Ācõrẽba ëberãza ne biada diaya ãdjia jɓpa o paɓ carea idjaba wãrãda ijã o paɓ carea. Iɗi Ācõrẽba bła mĩ jɓwade ɓasia. Baribɓɓa mĩa bła beaé basia, idjiabɓɓa bła dai boroda ɓɓa bërã. ²⁴ Mĩa Ācõrẽa iwiɗi ɓla mĩda zocai ɓmãrẽã, mĩa iɗi bła zocai ɓɓa quĩrãca. Idjaba iwiɗi ɓla mĩra jũma bia mĩga ɓɓadebemada ëɗɓ ɓmãrẽã.–

²⁵ Saulba panusia:

–Ācõrẽba bła carebaya, mĩ warra Davi. Wãrãda bła ne waiɓɓada o ɓaya. Bła obɓɓa jũma bia odjaya.–

Mãɓbe Davira ãyã wãpɗa Saulora jëda idji druadaa wãsia.

27

Davi pilisteorãma bada

¹ Mãwãnacarea Daviba nãwã crĩchasia: “Ewari aãa Saulba m̃ra beaya. Biara ðla m̃ra pilisteorã druadaa mĩrũ wãida. Mãwãra Saulba m̃ra beai carea naĩ Israel druade waa jarlã. Mama idjia m̃ra poya jidaã.”

² Ara maãda Davira, seisciento sordaorã idji ume panã sida pilisteorã puru Gat abadaã wãsidea. Maã puru borora Maó warra Aquisi basía. ³ Maãne Davira, idji sordaorã sida ãdji ëberãrã bara Aquisi caita Gat purude panesidaa. Daviba quimada umé eroðasia. Aãa Ahinoaã basía. Ahinoaãra Jezreel purudebema basía. Dewarabemara Abigail basía. Abigailera Carmel purudebema basía. Idjira Nabal pëdra wërã basía. ⁴ Saulba ùrĩa Davira Gat puruãa mĩrũ wãsidea. Maã bërã Davi beai carea waa jarlã basía.

⁵ Ewari aãa Daviba Aquisia nãwã jarasia:

–Bla m̃da bia unu ðlðlðl, ðl druade puru zaqueda aãa m̃ãa diadua dai panani carea. Mã, ðl nezocara ðl puru dromane ðaié ðla.–

⁶ Ara maã ewaride Aquisiba Sicla puruda Davia diasia. Mamaãba ãtaa maã purura Juda druadebema bororãba eropanesidaa. ⁷ Davira poa aãa auðu jedeco quimãrë pilisteorã druade basia. ⁸ Mama panãne Davira idji sordaorã ume gesuritarãmaa, gezritarãmaa, idjaba amalecitarãmaa bida ne jãrĩcuade wãbadjidaa. Maã ëberãrãra Telaiã purudeba Sur ëjũãare aãa Egipto drua daucha panabadjidaa.* ⁹ Ne jãrĩcuade wãbãdaã Daviba idji sordaorã ume umaquĩrãrãda, wërãrã sida jũma quenabadjidaa. Ni

* 27:8 Telaiã purudeba. ãclrlãmaarã maãba jara ðla: “Drõã naënbema ewarideba ãtaa.”

aḅaλda zocai ḅλḅaca basía. Baribλrλ ovejada, pacada, burroda, cameyoda, cacuaḁe jλḅada siḁa jūma edacuaḁapeda Aquisimaa jēda wābadjidāa. ¹⁰ Mañne Aquisiba nāwā iwiḁibadjia:

–Iḁi bārāra ¿sāma ne jārīcuḁe wā panasiḁa?–

Mañne Daviba sewadeba nāwā panubadjia:

–Negue ējūāne Juda druade Jerameelḁeba yōpedadarāba eropananada, quenitarāba eropanana siḁa jārīcuḁe wā panasiḁaa.–

¹¹ Ne jārīcuḁe wābλrλḁe Daviba umaquīrārāda, wērārā siḁa jūma quenabadjia. Ni aḅaλda zocai ḅλca basía. Idjia nāwā crīchasia: “Aḅaλda zocai ḅλsira mañne idjira Gat puruḁaa zeibλrλ Aquisia jaraiscada mλa oḁada.” Davi pilisteorā druade ḅaside māwā o ḅabadjia. ¹² Mañ carea pilisteorā boro Aquisiba crīchasia Davira idjiare ḅλda. Idjia jarasia: “Daviba o ḅλ carea idji puru Israelba idjira quīrāma panλa. Mañ bērā idjira ewariza mλare ḅaya.”

28

Saul daubara wērāmaa wāna

¹ Mañ ewarīḁe pilisteorāda dji jλresīḁaa israelerā ume djōni carea. Mañne pilisteorā boro Aquisiba Davia nāwā jarasia:

–Bλa bio cawa ḅla bλra, bλ sordaorā siḁa mλare djōne wānida panλda.–

² Daviba jarasia:

–Bia ḅla, bλa unuya sāwā mλ, bλ nezocara djōbarida.–

Aquisiba jarasia:

–Māwā baibλrλ, bλra mλ wagabarida ḅλya aḅa bλ beubλrλḁaa.–

³ Mañ naēna Saulba jūma daubararāda Israel druadebe-mada āyā jλrecuasía.* Mañ awara Samuelera jaiḁasia.† Is-

* 28:3 Deuteronomio 18:9-14. † 28:3 1 Samuel 25:1.

raelerãra idji carea jãsidãa. Idji puru Ramãne tãbarisidãa.

⁴ Pilisteo sordaorãra ãbaa dji jãredapeda Suneã purude duanesidãa. Maãne Saulba idji sordaorãra ãbaa jãredapeda Guilboa eyade duanesidãa. ⁵ Baribãrã pilisteo sordaorã unuside Saulora ne wayaaba cacua urea nũmesia. ⁶ Maã carea Saulba ãcõrẽa iwidiisia sãwã oida ðã cawaya. Baribãrã ãcõrẽba cãimocaradeba ni Uriã abadadeba bida cawabié basía,[‡] Maã awara ãcõrẽneba bedeabadarãba poya cawabidaé basía. ⁷ Maã carea Saulba idjiare beaa nãwã jarasia:

–Bẽwãrã jaure ume bedeabari daubara wẽrãda jãrãdadua, mãã idjiðeba cawai carea sãwã oida ðãda.–

Maãne idjiare beaba panusidãa:

–Endor purude daubara wẽrãda ðã.–

⁸ Ara maãda Saulora quĩrã awara djiosia ni abãlba idjira cawarãnamãrẽã. Maãbe idjiare beada umé edapeda diamasi maã wẽrãmaa wãsia. Idjia daubara wẽrãa nãwã jarasia:

–Mã djuburia mãã jarabãrã bẽwãrã jaureda zebidua idji ume bedeai carea.–

⁹ Baribãrã daubara wẽrãba panusia:

–¿Cãrẽ cãrẽã bla mãã mãwã obi ðã? ¿Saulba oðara bla adua ðãca? Idjia daubararãda naã Israel druadebemada jũma ãyã jãrecuasìa. ¿Saulba mãra beamãrẽã bla mãwã obi ðãca?–

¹⁰ Maãne Saulba ãcõrẽ quĩrãpita wãrãneba nãwã jarasia:

–Mãã ãcõrẽ trãneba jaraya naã obãrã carea bãra bié odaéda.–

¹¹ Maã carea daubara wẽrãba iwidiisia:

–Mãẽteara ¿bla cai jaureda zebi quĩrã ðã?–

Saulba panusia:

[‡] 28:6 Uriã. Exodo 28:30.

–Samuel jaureda zebidua.–

¹² Ara mañda daubara wērāba Samuel jaureda trāsia. Samuel jaure unuside miādua biapeda Sauloa jarasia:

–Bla ¿cārē cārēã mñra cūrūgasi? ¡Bla Saulda jāwā ðla!–

¹³ Saulba panusia:

–Ne wayarādua. Bla unu ðlda mñra jaradua.–

Daubara wērāba panusia:

–Jaureda egorðeba ãtaa zeblda unu ðla.–[§]

¹⁴ Saulba iwidiisia:

–Idjira ¿cai zaca ðl?–

Daubara wērāba panusia:

–Idjira drõãda ðla. Idjia cacuaðe jñ ðlra drasoa ðla.–

Mañne Saulba cawasia Samuel jaureda māwā ðlda. Mañ carea idjira chīrāborode ðarru cobesia. ¹⁵ Mañne Samuel jaureba idjia iwidiisia:

–¿Cārē cārēã bla mñra miã sē ðl? ¿Cārē cārēã namaa zebisi?–

Saulba panusia:

–Bla namaa zebisia mñra sãwã oida ðlda cawa crīchaé ðl bërã. Pilistorãra mñ ume djõne zesidaa. Mañne Ācõrēba mñra igara ðla. Mñra sãwã oida ðl iwidiðlraðe idjia cãimocaraðeba cawabicaa. Mañ awara idjideba beðe-abadarãba poya cawabiðãéa. Mañ carea ðlda trñ ðla mñra sãwã oida ðlda cawabimãrã.–

¹⁶ Samuel jaureba panusia:

–¿Cārē cārēã mñra iwidi ðl? Ācõrēba ðlda igarapeda ðl ume dji quĩrũda ðesia. ¹⁷ Idjia ðlra osia mñneba jaraða quĩrãca. Idjia ðl israelerã boro baðada jãrĩpeda ðl ume baða Davia diasia. ¹⁸ Idjia jaraðara ðla jñã oé basia. Bla amalecitarãra jũma quenaé basia idji quĩrũbiðeba

§ 28:13 Jaure. Hebreo beðeade ðl ðla “ãcõrē beada.”

obiða quĩrãca.* Mañ bẽrã idi blra jãwã o ðla. ¹⁹ Mañ awara Æcõrẽba blða, israelerã síða pilisteorãa poyabiya. Nu blra, bl warrarã síða mñ ume beuðarã panabadama panania.–

²⁰ Samuel jaureba jaraða carea Saulora bio ne wayapeða egode ðaesia. Idjira cacua norrabari ðasia ewari aba ãsa diamasi biða ne coé ðaða bẽrã. ²¹ Daubara wẽrã Saul caita wãpeða unusia idjira ne wayaaba cacua urea nũmlda. Mañne jarasia:

–Mñ, bl nezocaba bl beðeara ijãsia. Mñ beaði adua bla jaraðara mña jũma osia. ²² Mñ djuburia ùrĩdua. Mña blã pałda maãrĩ diaya comãrẽã. Mãwã blra waya cacua lðlaya nocodaa wãmãrẽã.–

²³ Bariblrã Saulba coéana asia. Mañ bẽrã daubara wẽrãba, Sauloare ðea biða jara panesíðaa ne comãrẽã. Mãwã jara ranã carea Saulba ne coyada asia. Egode tabaðada clðde lta chũmesia. ²⁴ Daubara wẽrãba paca zaque boreguea ðlda idji de caita erobasia. Mañ pacara beapeða djusia. Idjaba harinada blratlpeða pał dji ãsãbari neé ðlda abusia. ²⁵ Mañra Saulo, idjiare ðea biða diasia coðamãrẽã. Ara mañ diamasi ne copeðadacarea Saulora idjiare ðea síða jẽda wãsíðaa.

31

Pilisteorãba Saul beapeðada

¹ Pilisteorãda israelerã ume djõne wãnapeda Guilboa eyade israelerã zocãrã quenasíðaa. Mañ bẽrã israelerãa memenasíðaa. ² Pilisteorãba Saulora, idji warrarã síða caidũ epẽsíðaa. Mañne Saul warrarã Jonatałda, Abinadãda, Malquisúa síða beasíðaa. ³ Mañbe Saul ðlma auðuara djõsíðaa. Eneðramaba djõbadaba idjimaa cha

* 28:18 1 Samuel 15:3-28.

drλ panλba Saulora sucuasidaa.* ⁴ Mañ carea idji djõi careabema eronĩbabaría nãwã jarasia:

–Βλ necora eũtapeda mλra su beadua. Mãwã oẽra jãλ pilisteorã cacua wẽãgoé tabeaba mλra jidadapeda bio pua unubidia. Mãwã odapeda mλra necoba su beadia.–

Baribλrλ Saul djõi careabema eronĩbabariba Saul beaira wayasia. Mañ carea Saulba idji necoda λta nũmλpeda λrλ ðaesia iduða beui carea. ⁵ Saul djõi careabema eronĩbabariba mañ unuside Saul caita abari quĩrãca idji neco λrλ su ðaesia iduða beui carea. ⁶ Mãwã abari ewaride Saulora, idji warrarãda ũbea, idji djõi careabema eronĩbabarida, idjiare bearã sida jũma beusidaa.

⁷ Israelerã Guilboa quĩrãpe λλ jewedade panabadaba, Jordaλ do quĩrãrẽ panabada bida ũrĩsidaa pilisteorãba poyadapeda Israeldebema sordaorãda memenesidada. Idjaba ũrĩsidaa Saulora idji warrarã sida beasidada. Mañ carea mañ israelerãra ãdji purudẽbemada ãyã mĩrũ wãcuasidaa. Mañbe pilisteorãra zedapeda mañ puru beade panesidaa.

⁸ Nurẽma pilisteorãba israelerã quenapedadamaa wãnapeda ãdjia nebia erobadara jũma jλrλ pe wãsidaa. Mañne Saulda idji ũbeabema warrarã sida Guilboa eyade beu tapanλda unusidaa. ⁹ Saulora oβlá tutadapeda idjia djõi carea erobadara edasidaa. Mañbe λcλrλ ãdji druadaa diabuesidaa Saul beudadebemada waabema pilisteorãa jaradamãrẽã. Mañ bedeara ãdji jλwaba oda ãcõrẽ bea dede, puru quĩrãpita bida jarasidaa. ¹⁰ Mañbe pilisteorãba ne jũma Saulba djõi carea erobadara ãdji jλwaba oda ãcõrẽ Astarte dede eda ðasidaa. Idji cacuara λtλ jira ðasidaa israelerã puru Bet-saλ mõgaraba auðu jũrã ca ðlde.

* ^{31:3} Cha drλ panλba Saulora sucuasidaa. Hebreo bedede mãwã βλ ðla. Griegoðe nãwã ðla: “Saulora bio ne waya besia.”

¹¹ Gala druade israelerã Jabe purudebemaba ãrĩsidaa sãwã pilisteorãba Saul cacuara osidaa. ¹² Ara maãda dji sozarra ðeaba Saul cacuara edade wãsidaa. Jũma maã diamasi wãbãdade Bet-saã purude jũsidaa. Maãbe Saul cacuara, dji warrarã cacua sida edaa edaãpeda jẽda Jabeãaa enesidaa. Mama ãdji cacuara babuesidaa. ¹³ Mãwãnacarea ãdji ðlwlrãda edaãpeda Jabeãe bacuru edre jou ðãsidaa. Maãbe domia aãa ne coãã basía.

Ãcõrẽ Bedea

New Testament in Emberá, Northern (PM:emp:Emberá, Northern)
copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Emberá, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Emberá, Northern

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

